

[Energiministeren]

kende, at det hidtidige lovgrundlag har været lidt grumset, men samtidig har der altså alligevel også med politisk tilslutning over en bred kam været igangsat enkelte forsøgsprojekter fra elselskabernes side. Nu får vi det klare lovgrundlag, som jeg synes vi har savnet.

Det er de sidstnævnte tre perspektiver, som jeg synes er vigtige, og derfor ønsker regeringen nu at gennemføre loven, og vi håber selvfølgelig fortsat på så bred tilslutning som overhovedet muligt til selve lovforslaget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1
forkastedes, idet 48 stemte for, 65 imod.

Ændringsforslag nr. 2
forkastedes, idet 41 stemte for, 71 imod.

Ændringsforslag nr. 3
forkastedes, idet 46 stemte for, 64 imod.

Ændringsforslag nr. 4
forkastedes, idet 48 stemte for, 65 imod.

Ændringsforslag nr. 5
forkastedes, idet 57 stemte for, 57 imod.

Ændringsforslag nr. 6
forkastedes, idet 9 stemte for, 102 imod.

§ 1

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 7
forkastedes, idet 47 stemte for, 63 imod.

§ 2

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Grove):

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Forespørgsel nr. F 26:*Forespørgsel til fiskeriministeren:*

»Hvilke initiativer agter ministeren at tage i egenskab af Danmarks formandskab for EF for, at der kan skabes ordnede forhold på fiskeriområdet som f.eks. afvikling af kvotesystemet til fordel for et nyt system bestående af mindstemål, maskestørrelser og evt. fredning i gydeperioden, at der kan søges gennemtrumfet ensartede og fair regler over for de øvrige Østersølande gældende for fiskeriet i Østersøen, samt at der kan søges en afbureaukratisering af hele fiskerisektoren, så fiskeriet igen kan blive frit og ubesværet af politiske, centrale, økonomiske og styringsmæssige planer?«
Af Niels Højland (FP) m.fl.

(Forespørgslen anmeldt 13/4 93. Fremme af forespørgslen vedtaget 20/4 93).

*Begrundelse***Niels Højland (FP):**

Fremskridtspartiet har rejst denne forespørgselsdebat i dag, fordi vi mener, at fiskeriet er i en alvorlig situation, og det er følgeindustrien også i de havne, hvor vi har fiskeindustrien.

Jeg kommer selv fra en sådan egn og ved, hvad fiskeindustrien har betydet for egnen igennem mange år, og bare i de år, jeg kan se tilbage, har jeg set den udvikling, der har været i havnene og i følgeindustrien. Når man nu ser, hvordan mismodet breder sig både i følgeindustri og mellem fiskerne i almindelighed, tager man sig til hovedet og spørger, hvad der kan gøres.

En hel befolkningsgruppe er blevet gjort kriminel, faktisk kan ikke en eneste dansk fisker, der går på havet, på lovlig vis ilandbringe de fisk, han fanger. De fleste er dybt involverede i at ilandbringe fisk ulovligt, hvilket er uacceptabelt, og vi kan ikke blive ved at sidde det overhørig.

Vi så omkring påske, at fiskerne gik i aktion. Hvorfor gjorde de det? Fordi de er trængt! Det er ikke normalt for dem; de vil helst gå på havet og fange deres fisk og ilandbringe dem lovligt, men det har de ikke kunnet igennem mange år. Så var der altså nogle, der sagde, at nu kunne vi ikke blive ved med dét, nu måtte vi gøre opmærksom på problemerne. Derfor hå-

[Niels Højland]

ber vi, at denne debat kan medføre, at vi kan få en saglig diskussion og få tingene belyst, så det går op for alle, hvor store problemer det danske fiskerierhverv og følgeindustrien har.

En fisker sagde forleden: Vi ønsker ikke herude at komme til bare at skulle leve af at sælge små stenmænd til tyskere og andre turister, vi vil gerne drive vort erhverv på hæderlig vis. Jeg håber, vi kan få en saglig debat om det.

Det er heller ikke nemt for fiskerne at forstå, at vi har en næsten 100 pct. effektiv fiskerikontrol. Vi har faktisk den mest effektive fiskerikontrol i hele EF, og så er det svært at forstå, at der skal ansættes 10 eller 12 mere inden for kontrollen. Der var også en fisker, der ringede til mig i går og sagde, at det lød helt ufatteligt, at der nu skulle ansættes 10 eller 12 mere inden for Fiskerikontrollen. Jeg kunne heller ikke forstå det, men fiskeriministeren kan vel forklare i dag, hvorfor vi skal have 12 mere ansat inden for Fiskerikontrollen. Det tror jeg vi får en saglig forklaring på.

Besvarelse

Fiskeriministeren (Bjørn Westh):

Først vil jeg sige, at de 12, der skal ansættes, ansættes til at lave det arbejde med import af fisk fra tredjelande, som hr. Niels Højland meget har efterlyst i Folketinget, og derfor skulle hr. Niels Højland vel være en af de første til at støtte, at de bliver ansat.

Dernæst vil jeg sige, at noget af mismodet kunne hr. Niels Højland være med til at fjerne, hvis Fremskridtspartiet ville stemme for de aktstykker, der er i Finansudvalget til fordel for fiskerierhvervet, for dér stemmer Fremskridtspartiet jo imod.

Men jeg vil gerne besvare forespørgslen ved at sige noget dels om EF's fiskeripolitik og dels om den nationale fiskeripolitik.

Tilrettelæggelse af EF's fiskeripolitik og den nationale fiskeriforvaltning tager dels udgangspunkt i de fangstmuligheder, der er til rådighed for Fællesskabet, dels i de krav, der er om, at de mangfoldige typer fiskerier skal udøves i indbyrdes balance og i respekt for ressource- og miljøhensyn med henblik på at opnå et økonomisk optimalt udbytte.

I perioden siden 1983, hvor fiskeripolitikken blev etableret, er der løbende sket en udvikling af fiskeriforvaltningen i Fællesskabet og nationalt. Det står klart, at vi af hensyn til fiskebe-

standene og til den enkelte fisker er forpligtet til at sikre en forsvarlig fiskeriregulering. Samtidig er det klart, at reglerne for fiskeriet bør udformes på en sådan måde, at fiskerne kan se en mening med dem. Det stiller krav til reglerens udformning, men også til erhvervets forståelse for de hensyn, jeg lige har omtalt.

Opgaven med disse problemer er vanskeliggjort af, at kvoterne for en række vigtige bestande desværre er faldet drastisk gennem de seneste år. I 1993 er der endvidere sket det meget beklagelige, at priserne på fiskeprodukter har været vigende. Det gælder både konsumfiskeriet og industrifiskeriet, så den generelle afmatning rammer altså også hele fiskerierhvervet.

Der findes desværre hverken enkle eller hurtige løsninger på problemet med reduktion af vigtige fiskebestande, og EF har derfor søgt at angribe problemerne over en bred front. Ved revisionen af EF's fiskeripolitik vedtog Rådet, bl.a. efter dansk ønske, at man skal skabe en større fleksibilitet i fiskeriet og begrænse udsmid af fisk, samtidig med at Rådet på mødet i december bekræftede ønsket om den relative stabilitet, der er rygraden i kvotesystemet.

Rådet har som midler for at opnå de opstillede mål for det første peget på flerårskvoter, som skal begrænse antallet af fiskestop og dermed udsmid af fisk, der ikke må ilandbringes, for det andet på udvikling af selektivfiskerier og for det tredje flerartskvoter, som skal forbedre mulighederne for at ilandbringe blandede fangster.

Fællesskabet har endvidere inden for det seneste år iværksat en desværre nødvendig reduktion af fiskerflåden. Da Danmark allerede nu har gennemført en betydelig reduktion af fiskerflåden, er vi her på forkant i forhold til de lande, der nu mødes af EF med et krav om kraftige flådereduktioner. Danmark har imidlertid fortsat en egeninteresse i, at flåden reduceres yderligere, således at der kan ske en forbedring af rentabiliteten i fiskeriet for dem, der bliver tilbage. Det skal i den forbindelse understreges, at de danske fangstkvoter ikke er afhængige af fiskerflådens størrelse.

De vigtigste opgaver fremover er følgende: Bevaringspolitikken skal videreudvikles, flerårs- og flerartskvoter skal søges gennemført og selektive fiskerier udvikles, der skal etableres en mere effektiv og ensartet kontrolordning i

[Fiskeriministeren]

hele Fællesskabet og i forhold til landinger fra tredjelande, EF må sikre sig fiskerirettigheder i tredjelandes farvande, og endelig skal bestemmelserne om kapacitetsreduktioner fastholdes og udbygges. En række af disse punkter er af det danske formandskab sat på Rådets dagsorden den 24. juni.

I begyndelsen af i år oplevede vi som følge af en række sammentræffende omstændigheder en betydelig reduktion i priserne for fiskeprodukter. For at stabilisere situationen indførte Kommissionen et system med mindste importpriser for en række fiskeprodukter. Senere har Kommissionen styrket kontrollen med landinger fra tredjeland fartøjer; det var det, jeg omtalte i min indledning.

Hovedmålene i den nationale forvaltning er at få fuld udnyttelse af de tildelte kvoter og tilpasse reguleringen til de naturlige fiskerimønstre og fiskerisæsoner. I de senere år har kvoterne for en række af de mest betydende arter for dansk fiskeri som nævnt været faldende. Under disse forhold har den nationale regulering i høj grad fået præg af en fordelingspolitik med det formål at holde den forholdsvis store fangstkapacitet udnyttet over hele året.

Dette har betydet, at såvel den årlige reguleringsbekendtgørelse som de månedlige ændringsbekendtgørelser stadig har begrænset de enkelte fartøjers muligheder. Som led i reguleringen er der på visse områder indført direkte begrænsende systemer som f.eks. tilladelser og licenser, der er knyttet til arter og/eller områder. Det har imidlertid været vanskeligt at opnå enighed om en gennemgribende ændring af systemet.

Jeg har i forbindelse med fiskeriaftalen mellem mig og erhvervet taget initiativ til en analyse af disse problemer. Analysen er på uvilddigt grundlag gennemført af en arbejdsgruppe, der i en rapport anbefaler, at gennemførelsen af en række foranstaltninger overvejes nøjere. Ingen i arbejdsgruppen har modtaget forskrifter om, hvilket resultat der var ønskeligt. Alle har været helt frit stillet. Der er derfor heller ikke nogen, der er bundet af arbejdsgruppens anbefalinger, men jeg mener dog, at gruppens anbefalinger er megen omtanke værd.

Konkret vil jeg som et første tiltag søge at opnå enighed med erhvervet om at lave forsøg med et indsatsreguleret system for visse fiskerier i Kattegat; et sådant forsøg skal godkendes

af Kommissionen. Af andre initiativer vil jeg fremhæve forsøg med økonomiske incitamenter, der igangsættes i dette år. For torsk i Nordøen skal det afprøves, om en frivillig anvendelse af mere selektive redskaber kan supplere dele af det gældende regelsæt. Tankegangen er, at der uddeles bonus for hensigtsmæssig adfærd, nemlig ved anvendelse af større masker end minimumskravet; projektet er udarbejdet i samarbejde med erhvervet.

I EF-sammenhæng vil jeg arbejde for, at fiskeriforskningen udvikles til i højere grad at kunne bidrage til sådanne forvaltningsorienterede forsøg. Jeg lægger vægt på, at det gøres klart, hvilke hensyn der skal varetages, forinden vi fastlægger nye reguleringssystemer.

Overordnet kan der ikke gives køb på det fælles samfundsgode, som fisken repræsenterer, og det skal behandles på en sådan måde, at indtjening og beskæftigelse bliver bedst mulig, og at bestandene ikke udsættes for overlast. I respekt for det er det en afvejning, i hvor høj grad den enkelte fiskers udfoldelsesmuligheder skal begrænses af regler og bindinger og fremmes ved økonomiske incitamenter.

I den omtalte rapport er fremsat en række forslag. Der tages hensyn til, at flåden er sammensat af fartøjskategorier, som arbejder under forskellige vilkår, og der lægges op til, at reguleringssystemerne skal tilgodese dette bl.a. gennem særlige vilkår for små fartøjer; det vil indgå i drøftelserne med erhvervet om rapporten.

Det fremgår af den fiskeriaftale, jeg indgik med fiskeriets organisationer den 13. april i år, at såfremt biologerne reviderede rådgivningen for torsk i Kattegat og Østersøen for 1993 i positiv retning, ville jeg straks følge sagen op politisk.

Rådgivning fra Det Internationale Havforskningsråd er netop blevet kendt, og situationen for torsk i Kattegat og Østersøen er desværre ikke positiv på kort sigt. Biologerne kan ikke anbefale større fangster i år, end hvad de fastsatte kvoter giver mulighed for. Der er derfor ikke nogen god grund til at tage sagen op politisk over for landene omkring Østersøen og i EF.

Der har været røster fremme om, at jeg burde forsøge at forhandle større kvoter igennem for 1993 på trods af den uændrede biologiske rådgivning, men et krav om højere kvoter uden

[Fiskeriministerens]

dokumentation for, at bestandene kan bære det, ville blive opfattet som utroværdigt af de andre lande, og kravet ville ikke have mange chancer for at vinde tilslutning og ville gøre fremtidige forhandlinger vanskeligere for os. Forøgelse af fiskeriet nu vil ikke være ansvarligt, og det vil skade fiskeriet på længere sigt, når bestandene er så svage, som det fremgår af rådgivningen fra Det Internationale Havforskningsråd.

Heldigvis indeholder den biologiske rådgivning klart positive elementer for torskbestandene i Østersøen på lidt længere sigt samt for tungebestanden i Kattegat/Skagerrak. I den vestlige Østersø er den nye årgang torsk på vej, og det kan betyde stigende fangstmuligheder i de kommende år. Samtidig er miljøforholdene i den østlige Østersø blevet kraftigt forbedret inden for det sidste år som følge af øget saltvandsindstrømning, således at de ydre betingelser for en stigende torskbestand i løbet af nogle år er til stede.

På trods af usikkerhedsmomenter er der positive tegn for tungebestanden i Kattegat/Skagerrak, som forhåbentlig kan føre til øgede fangstmuligheder; det vil jeg drøfte med erhvervet.

En form for regulering kommer vi under ingen omstændigheder uden om. Det er kapacitetsregulering, og i jo højere grad det sikres, at flådens størrelse og sammensætning står i et fornuftigt forhold til fangstmulighederne, desto bedre sikres der valgfrihed for fiskerne, og det er jo det højest prioriterede ønske fra fiskerside.

I forhold til de overordnede mål i EF har Danmark i så høj grad opfyldt målsætningen om reduktion, at vi nu stort set er frit stillet til selv at træffe beslutninger om flådestrukturen. Der er desværre fortsat behov for reduktion, også fordi der inden for fornuftige rammer skal kunne skaffes plads til en vis fornyelse. Kapacitetsstyring har en fremtrædende plads under opfølgningen af drøftelserne med erhvervet om rapporten for fiskeriets ressourcforvaltning.

Der foreligger allerede et grundlag i form af forslag fra erhvervet om en forholdsmæssig fordeling af flåden på størrelseskategorier af fartøjer. Jeg har bedt fiskerierhvervets organisationer om at tage stilling til anbefalingerne fra arbejdsgruppen, og jeg mødes med organi-

sationerne i morgen for at få en første drøftelse.

Jeg har forstået, at Danmarks Havfiskeriforening ønsker at afholde medlemsmøder om arbejdsgruppens anbefalinger, inden foreningen tager stilling til rapporten i detaljer. Det synes jeg er udtryk for en positiv interesse for rapporten, og jeg forventer på den baggrund, at vi får en god og konstruktiv debat i de kommende måneder om de muligheder, vi kan tilbyde det vigtige fiskerierhverv.

Anden næstformand (Grove):

Jeg skal her afbryde forhandlingen og udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.00.

Mødet udsat kl. 11.59

Mødet genoptaget kl. 13.00

Forhandlingen genoptages.

*Forhandling***Niels Højland (FP):**

Fiskeriministerens var efter mig før, fordi jeg nok burde have kunnet se fornuften i at ansætte 12 personer i fiskerikontrollen og også burde kende baggrunden herfor.

Jamen jeg tror da, at de fleste fiskere også er indstillet på, at der skal være en kontrol af fisk fra tredjelande, og jeg tror da, at vi alle sammen har en interesse i det. Men jeg tror bare ikke, der er mange fiskere, der kan forstå, at vi skal ansætte 12 nye i fiskerikontrollen. Jeg tror, der ville være mere forståelse blandt fiskerne og i fiskeindustrien for, at man måske omrokerede nogle og gav dem nogle nye arbejdsopgaver på dette område i stedet for at ansætte 12 nye.

Det fremgår, at de skal være udgiftsneutrale for staten. Men de skal jo betales et sted fra, og det bliver så en gang brugerbetaling, således at det igen bliver industrien og fiskerne, der kommer til at betale. Men det kan jo være et holdningsspørgsmål.

Men som jeg sagde før, vidner de seneste aktioner før påske i høj grad om de vanskelige forhold, fiskeriet befinder sig i, og alvoren bag den vrede, fiskerne gav udtryk for.

[Niels Højland]

Fiskerne er besindige folk, og når de går i aktion, bør politikerne ikke alene lytte til dem, men også tage nogle ting til efterretning. Dansk fiskeri er nemlig ved at gå til grunde. Fiskeriet knuses af love og reguleringer, som gennem en årrække er indført.

Den frihed, der tidligere herskede på havet, er nu afløst af kontrol, overvågning og politisk bedreviden. Selve livstråden i fiskeriet er blevet kriminaliseret af politikere og bureaukrater. Hæderligheden i fiskeriet er ensbetydende med fallit. Men snyd giver jo kun en stakket frist og medfører en konstant fare for at blive taget, når man kommer i havn eller måske senere.

Ingen fisker kan arbejde under sådanne forhold; det blev også klart sagt under de aktioner, som fiskerne gennemførte.

Hovedproblemet i dansk fiskeri er i dag kvotesystemet, som helt åbenbart for alle har spillet fallit. Kvotesystemet må og skal afvikles. At lappe videre på et kvotesystem, der ikke virker, vil være vanvittigt – ja, direkte uansvarligt.

Systemet er kendetegnet ved at være centralistisk og helt igennem styret af politiske beslutninger – beslutninger, der bygger på biologernes beregninger af mængden af fisk i havet frem for på udsagn fra fiskerne, som daglig færdes på havet.

Kvotesystemet er et politisk reguleringssystem til undertrykkelse af den frihed, som før herskede i fiskerierhvervet. De eventuelle bevaringsforanstaltninger skal ikke bygges oven på et sådant system. Biologerne har da også erkendt, at det kan være særdeles vanskeligt at beregne fiskenes forekomst i havet. Og dagligdagen hos den enkelte fisker viser da også netop, at det er sådan, det forholder sig. Det er snarere reglen, end det er undtagelsen.

Efter fiskernes aktioner før påske og indtil nu er jeg flere gange om ugen blevet kontaktet af fiskere, som kan fortælle hårrejsende historier om kvotesystemets virkninger. F.eks. er fiskeriet efter torsk i Østersøen faktisk nu større, end det nogen sinde tidligere har været. Og på trods af dette er kvoten på torsk nu sat helt ned til en latterlig ugeration, som kan fanges på ganske få timer.

Men for fiskerne er det en umulighed at fiske uden at fange endda store mængder torsk. Der er i øjeblikket eksempler på, at en båd fanger flere tons i løbet af ganske få dage.

Hvordan biologerne kan sige stop for fiskeri efter torsk, er mig en gåde. Beslutningen om torskestop bygger i hvert fald ikke på fornuft. Det fantastiske er jo, at nu, hvor halvdelen af året er gået, er vores forskekvoter opbrugt.

Der er også andre forhold end fiskeriet, der har indflydelse på mængden af fisk i havet. De naturlige svingninger i naturens eget kredsløb påvirker i stor grad mængden af fisk. Naturlige udsving i naturen kan biologerne ikke tage højde for.

Der er altså så mange ulemper ved kvotesystemet, at man må konkludere, at systemet for længst burde have været afviklet.

Det er også almindeligt kendt, at fisk, der fanges ud over kvoten, ikke smides ud i havet igen, men skrives ind i fangstjournalen som anden fisk. Hvorfor gør man det? Fordi fiskerne har den holdning til de værdier, man tager op fra havet, at de ikke skal gå til spilde. For når man smider fisk ud, ligger de bare dér og rådner og skaber en eller anden form for forurening eller i hvert fald går til spilde.

Men de kaldes sorte fisk, selv om der ikke er meget sort i dem, for de opføres behørigt som indtægt, og de afregnes korrekt med moms. Så det sorte består i, at en fiskeart, som for tiden ikke må fanges, skrives ind i fangstjournalen som noget andet. Det nuværende system giver derfor et meget upræcist billede af den reelle situation.

For at både politikere og biologer kan få et reelt billede af fiskeriet, er der i høj grad brug for at tænke utraditionelt, og at der bliver en nærmere kontakt mellem fiskerne og biologerne.

Derfor vil jeg gerne fremkomme med følgende forslag til ministeren, som kan være et oplæg: Man kunne lade Kattegat og Østersøen blive et forsøgsområde, hvor nye typer og systemer kunne afprøves. Efter biologernes opfattelse skal fiskeriet nærmest være kollaberet i Østersøen. Så for at redde, hvad reddes kan, kunne man prøve at lade fiskeriet i Kattegat og Østersøen i et par år være reguleret alene ved en indsatsregulering og tekniske bevaringsforanstaltninger. Så kunne vi se, om det havde hjulpet. Man kunne i samme forbindelse overveje, hvilke bådtyper der kunne deltage i det fiskeri, for ligesom at få taget hul på problemet.

[Niels Højland]

En anden måde at få et retvisende billede af fiskeriets omfang i Østersøen på er, at man kunne give fiskerne frit lejde resten af året til at fiske og fange præcis, hvad de kan, og så lade fiskerne indberette de rigtige tal og ilandbringe de fisk, der har de mindstemål, som fisk nu skal have, og så ellers bare lade fiskerikontrollen kontrollere i havnene, om de nu har tingen i orden, og så gå over i kvalitetskontrollen. De har jo også så mange andre ting at gøre i fiskerikontrollen; de kunne så forsøge at kontrollere de fisketegn, som man nu har vedtaget også skal kontrolleres. Der er masser af turister, og så kunne de bruge lidt af sommerperioden til det og så lade fiskerne være lidt i fred.

I mellemtiden kunne politikerne jo arbejde ud fra de tal, der kommer frem løbende, og få fiskeriet reguleret på en for fiskerierhvervet og for fiskerne i almindelighed tilfredsstillende måde.

Men jeg håber som sagt, at denne debat kan åbne for, at vi kan få løst nogle af problemerne inden for fiskerierhvervet, så det igen kan blive et erhverv, hvor fiskeren kan arbejde som et hæderligt menneske, som han har gjort gennem generationer, i stedet for at han skal beskyldes for at fange sorte fisk og lave ulovligheder og udrydde havet for fiskeyngel.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Fiskeriministeren har tilsyneladende haft travlt på rejseskrivemaskinen med de mange læserbreve, der er sendt rundt til landets aviser, hvor fiskeriministeren skoser Fremskridtspartiet for, at vi den 12. maj stemte nej til en ansøgning i Folketingets Finansudvalg. Debatten i dag skulle ikke være nogen undtagelse. Også her skulle fiskeriministeren lige gøre opmærksom på, at der efter hans vurdering ikke var hold i Fremskridtspartiets synspunkter.

Nu har fiskeriministeren jo været medlem af Folketinget i mange år, og derfor ved fiskeriministeren også godt, at når vi stemte imod, var det, fordi vi er modstandere af, at man giver statstilskud til at ødelægge gode produktionssteder, ligesom hvis der kommer et forslag om at give tilskud til, at man ude omkring på maskinfabrikkerne skal smadre drejebænkene, eller at murerne skal ødelægge deres entreprenørmaskiner med statstilskud.

Når man giver tilskud til ophugning af fiskerfartøjer, er det ødelæggende for erhvervet, ikke bare for de fiskere, som får at vide, at de skal gå og passe sig selv derhjemme; de får nu nogle statspenge, og så skal de bare holde sig væk fra havet. Men hvad med hele følgeindustrien? De mister også. Og hvad med hele vedligeholdelsesindustrien? Rundt omkring – jeg kommer selv fra Århus Amt – i Grenå osv. havde vi mange fiskere, ja, selv i Århus har det i min tid været sådan, at der var store områder i Århus havn, som var berørt af fiskeriet. I dag ligger det øde hen. Hvorfor? Fordi man har ødelagt fiskeriet, og fordi der ikke er nogen maskinfabrikker, der er ikke nogen af dem, der plejede at leve af vedligeholdelse osv., der kan klare det længere.

Så så længe fiskeriministeren kommer med ansøgninger om at give tilskud til at ødelægge erhvervet, stemmer Fremskridtspartiet nej, men hvis fiskeriministeren kommer med ansøgninger til Folketingets Finansudvalg, som kan hjælpe til at få erhvervet til at blomstre igen, stemmer vi gerne ja. Der er altså ingen som helst uorden i Fremskridtspartiets synspunkter på det her punkt.

(Kort bemærkning).

Risgaard Knudsen (S):

Den tale, som ordføreren for Fremskridtspartiet holdt her for et øjeblik siden, er jeg ikke i tvivl om er en Fremskridtspartitale, der vil give anledning til megen undren ude omkring i fiskerkredse. Sandheden er nemlig den, at det, som Fremskridtspartiet har stemt imod i Finansudvalget, ifølge de oplysninger, vi er i besiddelse af her i folketingssalen, alt sammen er noget, der har sit udspring i en aftale indgået mellem fiskerierorganisationerne og fiskeriministeren.

Det kan også siges på den endnu klarere måde, at de parlamentarikere, som fiskerbefolkningen har haft imod sig, er Fremskridtspartiets parlamentarikere.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Den vildfarelse må hr. Risgaard Knudsen gerne leve i. Vi er faktisk mere imponeret af, og vi lytter mere til, hvad fiskerne ude på havnen har at sige, end til en aftale, der er indgået af

[Kim Behnke]

nogle repræsentanter, hvis formandskab f.eks. for Danmarks Havfiskeriforening oven i købet har været genstand for megen debat. De fiskere, vi taler med, ryster på hovedet og siger: Det er simpelt hen for vanvittigt, at skatteyderne skal bruge deres surt sammenskrabede penge til at give mig tilskud til at gå med hænderne i lommen på havnen, mens jeg får tilskud til, at jeg ikke må bruge min fiskerkutter.

Det er simpelt hen vanvid, og det er det vanvid, vi ønsker stoppet, uanset om hr. Risgaard Knudsen er så imponeret af, at der er indgået en aftale.

(Kort bemærkning).

Risgaard Knudsen (S):

Her er ikke tale om nogen vildfarelse. Fra min side er der heller ikke lagt op til havnesnak. Jeg har alene holdt mig til den aftale, som de respektive fiskerierorganisationer har indgået med ministeren, og alt det, der er taget stilling til i Finansudvalget, er noget, der har sit udspring i den aftale. Derfor er det også meget forståeligt, at man ude omkring i havnene i fiskerkredse har vanskeligt ved at forstå Fremskridtspartiets holdning. Det sidste kunne jeg endda sige endnu stærkere, men det tillader forretningsordenen nok ikke.

Anden næstformand (Grove):

Tak for det!

Henning Gjellerod (S):

Blandt de elementer, der indgår i den socialdemokratiske fiskeripolitik, har hensynet til bevarelse og skabelse af arbejdspladser altid haft en fremtrædende plads. Det vedgår vi gerne. Og dette princip har vi naturligvis ikke til hensigt at forlade.

Andre elementer spiller også en vigtig rolle. Det drejer sig f.eks. om forsyningen af fisk og skaldyr til Europas spiseborde. Vi anser fisk som en meget vigtig bestanddel af en sund, næringsrig og sygdomsforebyggende kost. Derfor spiller det sundhedsfremmende element samt hensynet til forbrugerne naturligvis også en vigtig rolle i den samlede socialdemokratiske fiskeripolitik.

Socialdemokratiet har været i front og vil fremdeles være i front, når det gælder bekæmpelse af havforurening, hvad enten det drejer

sig om iltsvind forårsaget af overbelastning med næringssalte og direkte udledning af organisk stof, eller det drejer sig om ophobning i fødekæder af farlige stoffer. Den skade, vi volder på havet og dets økosystem, volder vi på os selv.

Også af den grund indtager bevaringspolitikken en fremtrædende plads i vor fiskeripolitik, ud over at den skal tjene til en fortsat fødevarerforsyning fra havet uden alt for store udsving. Bevaringspolitikken går altså ud på både at beskytte havmiljøet mod forurening, hindre overfiskning og undgå, at den enkelte art uddør.

Det er her, diskussionen om flådens struktur og størrelse kommer ind. Og vi må desværre konstatere, at flåden både i Danmark og i landene omkring os stadig er alt for stor og alt for effektiv i forhold til de mulige fangstmængder. Det er i lyset af bevaringspolitikken, at vi må skaffe os mere viden om fiskeriredskabernes indvirkning på det biologiske havmiljø.

Det er også i det lys, vi gerne vil være med til at se på den adfærd, som afstedkommes af de regler og forordninger, som desværre bliver udstedt i en stadig glidende strøm. Sagt på en anden måde: Vi vil gerne være med til at ud tænke og gennemføre et system, der forhindrer, at for små fisk fanges og må kastes over bord, at forkerte fisk, f.eks. gode spisefisk i industrilaster, kasseres, og at alt for store fangster må gå samme vej. Vi tror, at man kan nå et stykke ad vejen ved at indføre flerarts- og flerårsvoter.

De af fiskeriministeren foreslåede forsøgsordninger med et indsatsreguleret system for visse fiskerier i Kattegat samt en afprøvelse af selektive redskaber i torskefiskeriet i Nordsøen ser vi meget gerne gennemført. Og vi håber på forståelse i Kommissionen.

Men når disse forhold diskuteres, er vi nødt til at gøre opmærksom på, at vi absolut ikke mener, at det er muligt at drive et anstændigt fiskeri uden regulering, ej heller uden biologisk rådgivning eller uden et tæt samarbejde med de implicerede organisationer – og slet ikke uden et vedvarende internationalt samarbejde.

Bevarelse og meget gerne skabelse af arbejdspladser spiller som før nævnt en meget væsentlig rolle for os i Socialdemokratiet. Men det er ikke blot antallet af arbejdspladser, der

[Henning Gjellerod]

interessere os; vi interessere os ligeledes for kvaliteten af dem – kald det bare arbejdsmiljøet i fiskeriet. Vi vil gerne nå frem til, at fiskeri ligesom alle andre erhverv kan udføres anstændigt og værdigt, uden at udøveren konstant skal føle sig på kant med loven og samfundet.

Som følge af fiskeriaftalen den 13. april har en snæver arbejdsgruppe fremlagt en række muligheder for nye styrepunkter i dansk fiskeripolitik. Vi synes faktisk, de har gjort det godt. De er fremkommet med et katalog af ideer, som ikke alle er ukontroversielle, men som fortjener en seriøs debat.

Vi ser frem til en konstruktiv debat med i første omgang alle fiskeriets organisationer. Dernæst skulle resultatet gerne indgå i fiskeriministerens drøftelser med de øvrige fiskeriministre og således bane vej for forbedrede reguleringmuligheder.

Jeg skal på vegne af regeringspartierne fremsætte følgende:

Forslag om motiveret dagsorden.

»Idet Folketinget tager til efterretning, at regeringen bekræfter sin målsætning om at søge fremmet en fiskeriforvaltning, der i højere grad bygger på en sammenhæng mellem forvaltningsgrundlaget og det praktiske fiskeris udøvelse, og har til hensigt efter drøftelser med erhvervet at udarbejde et forslag med henblik på

- at bidrage til en gennemførelse af Fællesskabets nye forvaltningsprincipper som vedtaget i grundforordningen af december 1992,
  - at tilrettelægge en reguleringspolitik, der under hensyn til bevaringen og forøgelse af fiskebestandene tager mest muligt hensyn til et driftsøkonomisk forsvarligt fiskeri på det bredest mulige udsnit af de foreliggende fiskebestande, og
  - at fremlægge konkrete fiskeripolitiske forslag på baggrund af arbejdsgruppens rapport inden årets udgang, går Tinget over til næste sag på dagsordenen.«
- (Dagsordensforslag nr. D 46).

Anden næstformand (Grove):

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se ovenfor). Dette forslag indgår nu i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

Jeg vil gerne sige tak til Socialdemokratiet for den klare tale, der blev læst op her fra talerstolen lige før.

Det blev jo helt klart for enhver, at det for Socialdemokratiet er sundt og godt at spise fisk og skaldyr, og jeg ville have ønsket, at der var konkluderet, at en lille skefuld levertran om dagen havde sikret alle folketingsmedlemmerne mod den forkølelse, der spadserer rundt. Jeg kan se, at fiskeriministeren giver mig ret. Vi har alle den forkølelse at hygge os med.

Men det er egentlig ikke det, der er på dagsordenen i dag, og det ville have været dejligt, om vi ikke havde fået den vished, at Socialdemokratiet er mere interesseret i det sunde i fiskelever end i det sunde i fiskerierhvervet. Det var, som om det eneste, man kunne sige om fiskerierhvervet, var, at uden regulering går det ikke, uden kontrol går det ikke, uden arts kontrol går det ikke, og uden kapacitetsregulering går det slet ikke. Derfor er det sidste nye jo, at nu skal vi også have satellitovervågning, for uden en sådan går det ikke.

Hvis Socialdemokratiet virkelig vil føre alt dette her – jeg var lige ved at sige sludder, men det gør jeg selvfølgelig ikke – igennem, har man altså sikret, at et helt erhverv tvinges ud i småkriminalitet. Man tvinger et helt erhverv til at fange såkaldt sorte fisk, man tvinger et helt erhverv til at omgå de regler, man laver her i folketingssalen, man tvinger et helt erhverv til at gå ganske langsomt over på den anden side af lovens rammer. Og så kalder man det for nye ideer til arbejdsmiljøet på havet.

Jeg synes, det er en skamlet.

Kirkegaard (KF):

Jeg vil gerne tage udgangspunkt i en af mine lokale aviser, Ringkjøbing Amts Dagblad. I sidste uge var der om torsdagen en artikel, der hed: »Fiskerflåden er på vej mod forlis«. Dagen efter, den 4. juni, var der en rapport om budgetproblemerne i en af de vestjyske kommuner på grund af fiskeriets problemer. Tirsdag i denne uge var der en artikel, der hed: »Torskekvoterne er i ny stor nedtur«.

Gældsbyrden er i kraftig stigning, sagde den første artikel, og indtjeningsmulighederne går

[Kirkegaard]

den modsatte vej, så der er ikke skygge af tvivl om, at disse avisartikler klart og tydeligt viser, at vi har et erhverv, som er ude i meget alvorlige problemer.

Den krise, der har ramt fiskerierhvervet, rammer naturligvis først og fremmest den enkelte fisker sammen med hans familie, men rammer i allerhøjeste grad også lokalsamfundet, både erhvervene i lokalsamfundet og altså også den kommunale økonomi.

Der er problemer med reguleringssystemet, først og fremmest med kvoterne. Dette kvotesystem, der som biologisk bevaringsforanstaltning er svært at sige meget rosende om, giver problemer i det daglige arbejde og er, om jeg så må sige, et fremmedelement i den måde, som fiskerne traditionelt har udøvet deres erhverv på. Vi ved f.eks., at et af resultaterne af kvotesystemet er en meget stor udsmidning af fisk, hvad der jo strider mod enhver form for sund fornuft, og som er ganske meningsløst. Der er en lang række problemer i dette reguleringssystem.

Et nyt problem eller i hvert fald et problem, der er blevet rejst for mig for nylig, er spørgsmålet om fangster af sild. Jeg vil gerne spørge fiskeriministeren, om han er indstillet på at arbejde på, at der bliver mulighed for, at fangster af sild, der ikke kan afsættes til konsum, kan afsættes til andre formål. Jeg ved godt, at der er nogle EF-bestemmelser på området, men det kan der vel også rettes på, hvis der er behov for det.

Dette økonomiske problem for erhvervet giver i øvrigt også et moralsk problem, for når man er i klemme økonomisk som fisker, kommer man jo ud i den problemstilling: Hvad skal jeg være mest omhyggelig med, mit pengeinstitut eller reguleringssystemet? Og resultatet af dette dilemma kan ofte blive et moralsk problem for den pågældende.

Der er altså mange ubesvarede spørgsmål vedrørende dansk fiskeripolitik og europæisk fiskeripolitik. Der er mange uløste problemer, og det var der jo altså desværre også efter ministerens tale. Jeg lyttede omhyggeligt til fiskeriministerens tale, og jeg savnede egentlig visioner, ideer, inspiration, gejst for at gøre noget, for at øve en aktiv indsats på erhvervets vegne. Jeg synes egentlig, at fiskeriministeren allerede efter få måneder på sin post virker som en træt mand, der er rådløs og ikke rigtig ved, hvad han skal tage fat på.

Jeg forlanger bestemt ikke, at ministeren, hverken i sin tale eller med et fingerknips, skal kunne besvare alle de spørgsmål, der er, og slet ikke løse alle de problemer, der er i erhvervet – så let er det ikke – men der er behov for et klart signal til erhvervet og dets udøvere om, at her er vejen frem, her er der nogle klare mål både for fiskeripolitikken herhjemme og for fiskeripolitikken i EF.

Fiskeriministeren har jo i øjeblikket formandsposten i EF's Ministerråd for fiskeriministre. Der er ikke mange dage eller uger tilbage – jeg forstod, at der er et enkelt rådsmøde tilbage – og jeg synes egentlig, det er naturligt at foretage en analyse af, hvad der er sket i formandsperioden. Der blev stillet ganske meget i udsigt, ikke mindst i april måned, men hvad har man egentlig nået? Og der er jo ikke mange dage tilbage.

Jeg har før givet udtryk for, at fiskeriministeren, der jo også er landbrugsminister, har fået en EF-ordning igennem på landbrugsområdet, som er ganske tilfredsstillende, men jeg synes ikke, at vi har fået så positive resultater på fiskeriets område.

Forårets konflikt skal jeg ikke bruge mange ord på. Det var en på alle måder ulykkelig konflikt, som vi i dag vel kan konstatere stadig væk bevirker, at der er sår i organisationsstrukturen for fiskeriet. Det var bestemt ikke en sejr for nogen, måske snarere et nederlag for alle, men der kom jo da en aftale ud af det.

I denne aftale var der nogle konkrete punkter, som jeg gerne vil spørge hvordan det egentlig går med udmøntningen af.

Refinansieringsordningen er uden tvivl et vigtigt element i den øjeblikkelige situation. Jeg hører en del om, at det går for langsomt, at der ikke rigtig er den fleksibilitet i tankegangen med hensyn til refinansieringsordningen, som der burde være. Hvor mange kan reelt, når det kommer til stykket, benytte ordningen? Er der plads inden for de kriterier, som er opstillet, til, at man reelt kan udnytte den? For når refinansieringsordningen bliver udnyttet, betyder det, eller skulle det i hvert fald gerne betyde, at rentebyrden er for nedadgående, og når rentebyrden er for nedadgående, er man heller ikke udsat for det samme økonomiske pres med kvoter osv.

Ophugningsordningen har været et centralt element i fiskeripolitikken og er det fortsat,

[Kirkegaard]

men hvis vi skal vurdere ophugningsordningen, mangler vi efter min opfattelse en analyse af den reelle effekt af ophugningsordningen på det, vi kunne kalde fiskeritrykket. Det hjælper ikke med et begrænset antal fartøjer, hvis andre fartøjer via moderne teknologi blot øger deres fiskeri. Vi mangler en analyse herhjemme, men ikke mindst i de andre EF-lande, hvor det er mit indtryk, at man ikke er gået nær så langt, som man er i Danmark.

Jeg mener ikke, vi skal hugge op i blinde, for vi skal tage hensyn til strukturen i fiskeriflåden, og vi skal i øvrigt også tage hensyn til de lokalsamfund, som kan blive ramt, hvis ophugningsordningen går for vidt enkelte steder.

Der er også i aftalen nogle forsigtige tendenser til at sige noget pænt om en konjunkturudligning. Det synes jeg egentlig godt man kunne have sparet sig, for der ligger jo et forslag i Folketinget om konjunkturudligning, som er langt bedre end det, der er lagt op til i aftalen. Det synes jeg man skulle interessere sig ganske meget for.

Det sidste, der er kommet på bordet, er rapporten fra arbejdsgruppen, som også var et resultat af det arbejde, der var i gang i kraft af aftalen i april måned. Rapporten har vi læst med stor interesse. Vurderingen er på dette tidspunkt forsigtigt positiv. Jeg er overbevist om, at der er ideer i rapporten, der kan bygges videre på. Meget af det bygger i øvrigt på, hvad der tidligere blev aftalt i december måned 1992. Vi er positive over for mere fleksible kvotesystemer, over for tekniske bevaringsforanstaltninger, økonomiske incitament osv., men den endelige stillingtagen til de enkelte elementer må naturligvis afvente de råd, vi får fra fiskerne selv, fra deres organisationer.

Vi savner i rapporten en klarere målsætning – ikke mindst med hensyn til EF-politikken – f.eks. for de tekniske bevaringsforanstaltninger, som vi sætter i værk herhjemme. Hvordan kan man få det overført til EF, f.eks. hvad angår maskemål? Det ville være ideelt, hvis det også var noget, der blev gennemført på EF-plan.

Vi har altså behov for et fiskeri, som er på naturens og på fiskernes præmisser, ikke på bureaukraternes præmisser.

Afslutningsvis vil jeg gerne på vegne af Det Konservative Folkeparti og Venstre fremsætte følgende:

Forslag om motiveret dagsorden.

»Idet Folketinget konstaterer, at fangstkvoter på fisk ikke er hensigtsmæssige som biologiske bevaringsforanstaltninger, opfordres regeringen til at opprioritere arbejdet for at erstatte kvoterne som bevaringsforanstaltninger ved at indføre økonomiske incitament, der skal styrke de tekniske bevaringsforanstaltninger, mindste maskemål m.v., og dermed skabe baggrund for et økonomisk mere hensigtsmæssigt fiskeri.

Tinget går herefter over til næste sag på dagsordenen.«

(Dagsordensforslag nr. D 47).

Anden næstformand (Grove):

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se foran). Også dette forslag indgår nu i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Henning Gjellerod (S):

Jeg noterer mig, at Det Konservative Folkeparti og Venstre har foreslået en dagsorden. Det undrer mig en lille smule, for det må vel betyde, at de partier ikke kan gå ind for vores dagsorden.

Derfor vil jeg spørge hr. Kirkegaard: Går Det Konservative Folkeparti ind for en gennemførelse af Fællesskabets nye forvaltningsprincipper som vedtaget i grundforordningen af december 1992?

(Kort bemærkning).

Risgaard Knudsen (S):

Vi må jo her i Tinget have sikkerhed for, hvilke medlemmer af Tinget der står bag de forskellige forslag om motiveret dagsorden.

Nu hæftede jeg mig for et øjeblik siden ved, at hr. Kirkegaard på vegne af Det Konservative Folkeparti og på vegne af Venstre fremsatte forslag om motiveret dagsorden, der bl.a. går ud på, at fangstkvotesystemet skal afskaffes.

Det, jeg er meget interesseret i at få oplyst, er, om det af hr. Kirkegaard fremsatte forslag om motiveret dagsorden er et forslag, som f.eks. hr. Kent Kirk kan stemme for. Når jeg er interesseret i at få det oplyst, er det med baggrund i den viden, jeg har fra adskillige møder i Tingets Markedsudvalg. Jeg skal nok afholde mig fra at citere fra Markedsudvalgets møder –

[Risgaard Knudsen]

det kunne i øvrigt nok være meget interessant i den her sammenhæng, hvis jeg gjorde det – men jeg sidder jo med visse indtryk fra deltagelse i disse møder, og det, jeg er interesseret i at få oplyst, er, om det af hr. Kirkegaard fremsatte forslag om motiveret dagsorden er et forslag, som også hr. Kent Kirk har givet løfte om at stemme for. Jeg har nemlig mine tvivl. Når jeg tænker på den viden, jeg sidder med fra adskillige møder i Tingets Markedsudvalg, finder jeg, at jeg har adskillige holdepunkter for den antagelse, at hr. Kent Kirk vil stemme imod det af hr. Kirkegaard fremsatte forslag om motiveret dagsorden.

Det kræver alt sammen en forklaring. Det kan være, at hr. Kent Kirk selv ønsker at give forklaringen.

(Kort bemærkning).

Kent Kirk (KF):

Hr. Risgaard Knudsen behøver ikke at stille det samme spørgsmål tre gange fra Folketingets talerstol, for at jeg kan opfatte det.

Hr. Risgaard Knudsen følger måske ikke rigtig med i, hvad det er for en fiskeripolitik, jeg og Det Konservative Folkeparti har stået for hele tiden. Hvis man havde lyttet til den dagsorden, som er foreslået af hr. Kirkegaard, ville man vide, at der er tale om, at vi vil have afskaffet kvoterne som bevaringsinstrument og have dem erstattet med tekniske bevaringsinstrumenter. Det betyder ikke nødvendigvis, at kvoterne skal afskaffes. Det kan de nemlig ikke blive, fordi vi sammen med de andre lande, som vi deler fiskeri med, er nødt til at opretholde kvotesystemet som fordelingsinstrument. Får vi de tekniske bevaringsforanstaltninger til at være hovedbevaringsforanstaltningen inden for det europæiske fiskeri, vil vi få så store kvoter, at det ikke vil være en begrænsning for den enkelte fiskers udøvelse af fiskeriet. Så vil det være de tekniske regler, begrænsningerne ligger på.

Hr. Risgaard Knudsen er nødt til at studere lidt nærmere, hvad det er, der ligger i fiskeripolitikken og har gjort det gennem årene, og hvad det er for nogle begreber, vi opererer med.

Endelig må jeg sige, at det her er fuldstændig i overensstemmelse med det, der blev aftalt på rådsmødet i december måned i EF, hvor man skulle bruge de økonomiske incitament

for at få styrket de tekniske bevaringsforanstaltninger.

Hr. Risgaard Knudsen behøver slet ikke at stille de spørgsmål hverken en, to eller tre gange.

(Kort bemærkning).

Kirkegaard (KF):

Til hr. Henning Gjellerod skal jeg sige, at naturligvis står vi da i Det Konservative Folkeparti bag ved det, den daværende fiskeriminister fik gennemført i december måned 1992. Ikke alene står vi bag ved det, vi mener faktisk, at der var grund til at være stolte over det resultat, der blev nået.

Men det er ikke slutmålet. Det er et virkelig godt skridt i den rigtige retning, men det er ikke slutmålet, og det er min opfattelse, at i den arbejdsgruppe, der har været nedsat, har man hentet megen inspiration i de tanker, som blev virkeliggjort i december måned. Det er ikke slutmålet, og det er også forklaringen på, at vi er forbeholdne over for den dagsorden, som hr. Henning Gjellerod på regeringspartierne vegne har foreslået. Vi skal nok, når vi har haft lejlighed til at studere den grundigere, kommentere de enkelte punkter. Det kommer der jo en anden omgang til. Dette er det foreløbige svar på dette punkt.

Så skal jeg, som hr. Kent Kirk allerede har sagt, oplyse, at hr. Kent Kirk står bag dagsordenen. Det gør hele den konservative gruppe naturligvis. Det har jeg også forstået at hele Venstres gruppe gør.

(Kort bemærkning).

Henning Gjellerod (S):

Det trøster mig lidt, at hr. Kirkegaard vil studere vores dagsorden lidt videre, for så tror jeg også, at selv hr. Kirkegaard vil erfare, at denne dagsorden peger videre for dansk fiskeripolitik.

Og så har jeg undervejs konstateret, at hr. Kent Kirk mener, at kvotesystemet skal bevares.

(Kort bemærkning).

Jan Køpke Christensen (FP):

Det, hr. Henning Gjellerod kom frem med på det sidste, er ikke noget, som i hvert fald jeg er enig i. Jeg forstod det sådan, at De Konser-

[Jan Køpke Christensen]

vative og ordføreren for Det Konservative Folkeparti helst så kvoterne fjernet, og så vil jeg da bare rose Det Konservative Folkeparti og Venstre med for den sags skyld og EF-ordføreren for De Konservative. Jeg synes, det er flot, at man nu har indset, at disse fangstkvoter ikke er det, der er grundlaget for et godt fiskeri her i landet. Derfor vil jeg sige endnu en gang, at nu mangler vi bare at få den nye regering til at indse minusserne ved fiskekvoterne. Partierne bag den tidligere regering har åbenbart indset det, og nu håber vi, at den nuværende regering indser det på et tidspunkt.

(Kort bemærkning).

Kent Kirk (KF):

Til hr. Henning Gjellerod: Jeg tror, det er meget vigtigt, at man er meget opmærksom på, at kvotesystemet kan bruges til forskellige ting. Man kan bruge det som bevaringsinstrument, og man kan bruge det som fordelingsinstrument. Det, der desværre skete i sin tid, var, at man kobledede de to ting sammen.

Selv om vi har haft kvoter for rødspætter lige siden midten af 1970'erne, har der været et frit rødspættefiskeri for de danske fiskere. Der har ikke været nogen begrænsning for fiskerne, dér har vi kunnet nøjes med de tekniske regler.

Det, man skal forstå er vigtigt for de danske fiskere, er, at vi nu får de tekniske regler til at fungere i de andre fiskerier – ikke kun for danske fiskere, men også for andre europæiske fiskere – sådan at når fiskeren er på havet, kan han i realiteten, når han respekterer de tekniske regler, fiske frit, og så vil kvoten, selv om den er der på papiret, ikke virke som en begrænsning.

Det er det, der må være målet for dansk fiskeripolitik, det er det, vi har arbejdet for hele tiden. Det er nogle af de ting, vi har fået ind i grundforordningen. Nu må opgaven så være, at den flertalsregering, vi har, arbejder videre og får det gennemført. Det kan ikke gennemføres fra den ene dag til den anden, men der skal gøres en aktiv indsats for at få det her gennemført, for det er den eneste måde, dansk fiskeri kan overleve på.

Anden næstformand (Grove):

Hr. Kirkegaard for en kort bemærkning, og så agter jeg at gå videre i ordførrækken.

(Kort bemærkning).

Kirkegaard (KF):

Jeg vil absolut anbefale hr. Henning Gjellerod et nøjere studium af den dagsorden, som jeg havde fornøjelsen af at foreslå for få minutter siden.

Den indeholder to ting. Den indeholder for det første en konstatering af, at fangstkvoter for fisk ikke er hensigtsmæssige som biologiske bevaringsforanstaltninger. Det tror jeg selv hr. Henning Gjellerod er enig i.

Dernæst indeholder dagsordenen en opfordring til regeringen. Opfordring til hvad? Opfordring til at arbejde for at erstatte kvoterne som bevaringsforanstaltninger ved at indføre økonomiske incitamenter, som kan styrke de tekniske bevaringsforanstaltninger.

Det tror jeg i og for sig også hr. Henning Gjellerod er enig i, så han burde egentlig kunne stemme for den dagsorden, som Det Konservative Folkeparti og Venstre har foreslået. Det vil jeg opfordre hr. Henning Gjellerod til at overveje nøjere. Han kan jo bare trække den anden dagsorden tilbage. Den var lang, og den var uforståelig for de fleste i hvert fald, så det sker der ikke nogen skade ved. Vores dagsorden er derimod klar, den er præcis, og det er den, der bør vedtages.

Tørnæs (V):

Vi skal såmænd ikke så forfærdelig mange år tilbage, før fiskeriet var et frit og selvhjulpent erhverv uden den megen indblanding fra offentlig side i fiskernes hverdag. Man klarede sig udmærket uden subsidier eller anden form for offentlig støtte. Ikke sådan at forstå, at fiskernes hverdag altid var lige let. Dårligt vejr og svigtende fangstlykke er vanskeligheder, som fiskeriet altid har måttet leve med, men det er vanskeligheder, som erhvervet har forstået at indrette sig efter, at håndtere, at arbejde med.

Men i slutningen af 1970'erne kom der med indførelse af 200-sømile-grænsen en ny og større vanskelighed for fiskerne, nemlig kvoteringsordningerne. Kvoteringsordningerne har vist sig helt umulige for fiskerne at leve med. Kvoteordningerne er så helt afgjort og indiskutabelt fiskeriets største problem i dag. Kvoteordningerne blev indført som et led i udvidelsen af fiskerigrænserne til 200 sømil og med etableringen af den fælles EF-fiskeripolitik.

[Tørnæs]

Grundsynspunktet, at fisk er en fælles EF-ressource med adgang for EF's fiskere i de forskellige farvandsområder, er en klar fordel for dansk fiskeri, ingen tvivl om det. Og da fiskekvoterne i sin tid blev indført, var hensigten da også, at man skulle styre fiskeriet således med kvoter, at man kunne bygge alle fiskebestandene op til en maksimal ydelse af hver enkelt bestand. De erfaringer, man har gjort sig i de mange år, kvotesystemet har virket, har vist, at den antagelse er helt forkert. Kvoter duer simpelt hen ikke som biologiske bevaringsforanstaltninger. Med respekt for den diskussion, der er gået forud for mit indlæg her, vil jeg sige, at det, jeg taler om med hensyn til kvoter, er kvoter anvendt som biologiske bevaringsforanstaltninger. Jeg erkender, at det er et nærmest perfekt instrument til politisk fordelingspolitik, ingen diskussion om det.

Der er flere årsager til, at kvoter ikke duer som biologisk bevaringsforanstaltning. For det første er det biologiske datagrundlag meget ofte utilstrækkeligt. Ja, det er endog således, at for arter med en meget kort livscyklus er de årgange, som man skal foreslå kvoten for, end ikke født på det tidspunkt, da man skal fastsætte fiskekvoten. Dermed har kvotesystemet selvsagt meget svært ved – for ikke at sige, at det er umuligt – at følge de naturlige bestandsudsving. Der kan nævnes mange eksempler på, at fiskerne forbydes at fiske på bestande, som af den ene eller den anden grund er betydeligt større, end biologerne har forudset. På det grundlag er den politiske beslutning jo blevet truffet.

Det er naturligvis acceptabelt, at man ikke kan fiske på bestande, der ikke er særlig store. Det giver i øvrigt heller ingen vanskeligheder med fiskeriet, det kan enhver fisker forstå. Men når kvotebestemmelserne forbyder fiskeri på bestande, der er større, end de kvotemæssigt er fastsat til, opleves det naturligvis som noget helt skræppende forkert. Man kan vel generelt sige, at kvotesystemet måske har en tendens til at sætte fangstniveauet på fisk for bestande, der er i tilbagegang, rimelig højt, hvorimod fangstmulighederne på bestande i fremgang ofte sættes alt for lavt.

Men den allerværste grund til, at kvotesystemet ikke alene ikke duer som bevaringsforanstaltning, men direkte medvirker til, at bestandene bliver mindre end ellers, er jo, at frasorte-

ringen af fisk foregår på skibsdækket. En død fisk er nu engang en død fisk, helt uanset om fiskeren har lov til at bringe den i land og sælge den eller han skal kaste den tilbage i havet på grund af kvotebestemmelserne. Der er her tale om et enormt ressourcespild: At skulle kaste døde fisk tilbage i havet igen.

Det har vist sig, at kvoteordningerne, som nu har været anvendt i 15-16 år, i stedet for at forbedre fangstmulighederne for fiskerne på mange områder i stedet urimeligt har begrænset fangstmulighederne. Man kan trække det så barsk op som at sige, at de ofre, som fiskerne har bragt under kvotesystemet, i virkeligheden har været helt forgæves.

Det er klart, at denne onde cirkel må og skal bringes til ophør, og det mener vi kun kan ske ved, at kvotesystemet bliver fjernet. Vi erkender, at det naturligvis ikke kan ske fra den ene dag til den anden. Ingen kan forestille sig et fuldstændig uhæmmet og ureguleret fiskeri. Men vi mener, der er behov for, at der bliver lagt langt større vægt på tekniske bevaringsforanstaltninger i stedet for kvoter. Maskestørrelser og mindstemål og fredede områder har været nævnt. Derved vil frasorteringen af fisk komme til at foregå i havet og ikke på skibsdækket. Følgelig vil det efterhånden skabe basis for større bestande og dermed et større og mere udbytterigt fiskeri.

Denne opfattelse er da også ved at vinde større og større forståelse ikke alene blandt fiskerne, men også hos mange biologer, ja, sågar hos flere og flere EF-politikere. Kedeligt er det bare, at det åbenbart endnu ikke er lykkedes os at overbevise regeringen og regeringspartierne om denne indlysende sandhed.

Vi kritiserer ikke den nuværende regering for indførelsen af kvotesystemet – af gode grunde. Men vi mener, der er grund til at kritisere regeringen for, at den ikke under det danske formandskab helhjertet har søgt at rette op på de umulige vilkår, kvotesystemet byder dansk fiskeri. F.eks. blev der under den tidligere regering arrangeret et uformelt fiskerirådsmøde i dette halvår her i Danmark, hvor der havde været en god lejlighed til at tage hele kvotespørgsmålet op til diskussion. Vi mener, at den nuværende regering og den nuværende fiskeriminister totalt har svigtet fiskeriet ved at aflyse dette møde og dermed forspilde en sådan lejlighed. Det mener vi er stærkt kritisk. Fiskeriet har fortjent det bedre.

[Tørnæs]

Vi har også kritiseret den aftale, som fiskeriministeren har indgået med fiskerioorganisationerne, først og fremmest fordi der ikke er noget langsigtet perspektiv i den. Der er i aftalen intet konkret om, hvordan man vil frigøre sig fra kvoteordningernes urimeligheder.

Det er udmærket at gennemføre ophugnings- og oplægningsstøtte, og også en refinansieringsordning for at reducere fiskeriets gæld er ganske udmærket. Vi ser for så vidt gerne, at Fiskeribanken får bedre muligheder for at give refinansiering for fiskerne end det, der er i aftalen. Det ved vi i øvrigt også at der arbejdes på fra flere forskellige sider. Men alle disse tiltag er fuldstændig værdiløse og nytteløse, når der ikke er en langsigtet målsætning for, hvordan man vil løse fiskeriets grundlæggende problem.

Derfor mener vi, det er nødvendigt i dag under denne debat at få sendt et klart signal til fiskeriet, et klart signal med den dagsorden, som er foreslået af den konservative ordfører på vegne af De Konservative og Venstre. Jeg håber, at den kan samle et bredt flertal her i Folketinget, for vi mener, det nu er nødvendigt, at der går et klart signal til fiskerne om, at et flertal i Folketinget er parat til målrettet at arbejde på at få fjernet det, som i dag er fiskeriets største problem, nemlig kvoteordninger som biologiske bevaringsforanstaltninger, og få det erstattet af andre foranstaltninger, der kan medvirke til, at der bliver basis for et større fiskeri.

Det må være bedre, at man får skabt bredere basis for fiskeriet, end det er at søge at løse fiskeriets problemer ved at ophugge både.

(Kort bemærkning).

Risgaard Knudsen (S):

Jeg må nok sige, at politisk set holdt hr. Tørnæs en meget interessant tale. Det var, som om hr. Tørnæs var meget optaget af, at han politisk set skulle overgå den konservative ordfører, hr. Kirkegaard. Af hvad årsag skal være usagt fra min side. Den, der er bedst egnet til at give den forklaring, er vel hr. Tørnæs selv. Lad det nu ligge. Det er sikkert noget, der også fænger uden for denne sal.

Jeg noterede mig imidlertid, at hr. Tørnæs vil have kvotesystemet fjernet. Det var et krav fra Venstres side. Derfor var det godt, vi fik hr. Kent Kirk på talerstolen for et øjeblik siden,

for ifølge hr. Kent Kirks egne udtalelser må man notere sig, at De Konservative ikke vil have kvotesystemet fjernet som nu krævet af Venstre, og det vil sige, at der ikke er samklang i den her sag mellem Venstre og De Konservative. I sig selv er det en meget vigtig afklaring, inden vi går videre i forhandlingerne.

(Kort bemærkning).

Henning Gjellerod (S):

Jeg vil gerne citere fra min egen ordførertale. Jeg sagde dér:

»Vi tror, at man kan nå et stykke ad vejen ved at indføre flerarts- og flerårskvoter.«

Jeg roste de af fiskeriministeren foreslåede forsøgsordninger med indsatsregulerede systemer for visse fiskerier i Kattegat og en afprøvelse af selektive redskaber i torskefiskeriet. Det er det samme som, at vi peger frem imod tekniske bevaringsforanstaltninger.

Men jeg erindrer, at ved juletid var hr. Kent Kirk meget stolt af, at han var kommet igennem med, at man skulle arbejde for flerarts- og flerårskvoter i EF-systemet. Jeg håber da, at hr. Kent Kirk stadig væk er glad for det. Den sammenblanding af kvoter som fordelingsinstrument og kvoter som bevaringsinstrument, som hr. Kent Kirk omtalte, mener jeg fandt sted i 1983, og da må der have været en konservativ fiskeriminister. Det vil jeg gerne have afkræftet eller bekræftet.

Til hr. Tørnæs vil jeg egentlig godt stille et helt enkelt spørgsmål: Går hr. Tørnæs ind for, at vi skal have et fiskeri uden regulering?

(Kort bemærkning).

Tørnæs (V):

Der er tradition for her i Tinget, at når hr. Risgaard Knudsen tager ordet, lytter alle spændt, for normalt er hr. Risgaard Knudsen jo godt orienteret om tingene i almindelighed og debatten her i salen i særdeleshed.

Derfor var det lidt kedeligt at konstatere, at hr. Risgaard Knudsen slet ikke har fulgt med i den debat, der er foregået her i dag. Der er ikke på nogen måde nogen divergens mellem De Konservative og Venstre i spørgsmålet om at afskaffe kvoterne og erstatte dem med tekniske bevaringsforanstaltninger. Uanset om hr. Risgaard Knudsen forsøger at polemisere mod det, forholder det sig ikke, som hr. Risgaard Knudsen siger.

[Tørnæs]

Sagen er den, at som hr. Kent Kirk redegjorde for tidligere, er der fuld enighed om, at kvoter som biologisk bevaringsforanstaltning for længst har spillet fallit. Det er der mange der har erkendt, og det tror jeg såmænd også hr. Risgaard Knudsen kan erkende. Men samtidig er det da en klar erkendelse af, at det er et godt instrument til politisk fordeling.

Jeg er ikke imod, at vi får en kvote i f.eks. norsk farvand eller andre farvande, tredjelandes farvande – selvfølgelig ikke. Det er en af de få måder, man kan forestille sig at det kan foregå på. Og sådan skal det selvfølgelig også foregå. Men som biologisk bevaringsforanstaltning har det spillet fallit, helt uanset hvad hr. Risgaard Knudsen mener om det.

Til hr. Henning Gjellerod vil jeg sige, at jeg skam tror, at det er rigtigt, at regeringen og regeringspartierne er parate til at gå et stykke ad vejen. Vi har heller ikke antydning noget som helst andet. Jeg tror bare ikke, at regeringen og regeringspartierne er klar over, hvilken katastrofal situation fiskeriet befinder sig i, hvilken trussel man står over for, både med hensyn til at få lov til at fange fisk og med hensyn til rentabiliteten.

Det, vi har kritiseret regeringen for, er, at man i hvert tilfælde ikke har opprioriteret fiskeriets problemer i EF-sammenhæng. Som jeg redegjorde for i et uofficielt rådsmøde, har den nye regering altså ikke fundet behov for at afholde et rådsmøde om sagen. Det finder vi er stærkt kritisabelt i den situation, fiskeriet befinder sig i for nærværende.

Hr. Henning Gjellerod spørger, om der skal fiskes uden regulering. Nej, det fremgik tydeligt af mit indlæg – hvis hr. Henning Gjellerod ellers havde hørt efter – at vi ikke forestiller os et frit, uhæmmet eller ureguleret fiskeri. Vi forestiller os, at kvoter som biologisk bevaringsredskab erstattes af andre ting.

Anden næstformand (Grove):

Korte bemærkninger er på to minutter.

(Kort bemærkning).

Kent Kirk (KF):

Jeg kan til nød forstå, at hr. Henning Gjellerod kan have visse problemer med at adskille kvoter som bevaringsmæssigt instrument og som fordelingsmæssigt instrument. Men jeg har altså svært ved at forstå, at hr. Risgaard

Knudsen efter at have siddet i Folketinget i så mange år og efter jævnlige at have skrevet om fiskeri i Skagens Avis ikke har forstået det endnu. Og jeg tror, det ville være spild af Folketingets tid, hvis vi skulle prøve at forklare hr. Risgaard Knudsen det, for det er åbenbart ikke lykkedes igennem så mange år.

Der er en meget, meget stor forskel på, om man vil bruge kvoterne som biologisk bevaringsmæssigt instrument eller man alene bruger dem til fordeling landene imellem. Jeg har allerede vist ét eksempel, hvor kvoterne ikke har haft nogen som helst begrænsende betydning, fordi de tekniske regler i det danske fiskeri har været gode nok, og det var i rødspættefiskeriet.

Jeg må sige til hr. Henning Gjellerod – det skyldes måske også, at hr. Henning Gjellerod først er begyndt at beskæftige sig med fiskeriet for nylig – at kvoterne jo blev indført i 1977, mens hr. Poul Dalsager var fiskeriminister, og at kvoterne i virkeligheden først blev indført som et fordelingsinstrument, fordi man havde de økonomiske zoner og man så skulle fordele landene imellem.

Men så begik man den fejl, at man faktisk gjorde det til bevaringsinstrumentet, og så opgav man at arbejde på de tekniske bevaringsforanstaltninger.

Det er forhistorien. Og det er det, vi skal have ændret nu. For som hr. Tørnæs har sagt: Alle erfaringerne viser, at de ikke duer.

(Kort bemærkning).

Kirkegaard (KF):

Der er ingen tvivl om, at hr. Risgaard Knudsen er en erfaren og dreven parlamentariker. Hvorvidt han er en dygtig parlamentariker, skal jeg ikke tage stilling til, men i hvert fald erfaren og dreven.

Til gengæld kan jeg sige med sikkerhed, at hr. Risgaard Knudsen må være hamrende umusikalsk og helt tonedøv, når han kan påstå, at der ikke var samklang mellem det, hr. Tørnæs sagde, og det, jeg sagde.

Vi sagde nemlig præcis det samme. Vi sagde, at fangstkvoter for fisk ikke er hensigtsmæssige som biologiske bevaringsforanstaltninger. Og det, vi opfordrede regeringen til – og det gjorde vi begge – var at opprioritere arbejdet med at finde noget, der kan erstatte dem.

[Kirkegaard]

Og jeg ville håbe, at vi efter denne debat kunne være fuldstændig sikre på, at regeringen ville bruge al sin kraft på at få dette system erstattet med noget andet. Det kan ikke ske fra den ene dag til den anden. Men det, vi kunne få sikkerhed for i dag – og det kunne vi gennem udtalelser fra fiskeriministeren – er, at der kommer fuld damp på arbejdet med at finde noget, der kan erstatte det system, som ikke er hensigtsmæssigt.

(Kort bemærkning).

Risgaard Knudsen (S):

Hr. Kirkegaards sidste indlæg var jo en decideret indrømmelse af, at jeg med mine forudgående korte bemærkninger har rørt ved et aldeles ømt punkt i forholdet mellem Venstre og De Konservative. I sig selv er det jo en meget væsentlig politisk afklaring, og der er for mig heller ingen tvivl om, at det også er en politisk afklaring, som vil bundfælde sig uden for dette hus i de kommende dage. Det kan man både i Venstres lejr og i den konservative lejr her til højre for talerstolen gå ud fra som sikkert.

Det var nu ikke for at give denne meget seriøse melding, at jeg bad om min korte bemærkning. Årsagen til, at jeg bad om den korte bemærkning i denne omgang, var hr. Tørnæs' gentagne krav om at få kvotesystemet, som vi kender det i dag, fjernet. Det må jo være ensbetydende med, at Venstre og hr. Tørnæs er meget optaget af f.eks. at få spanske fiskere op at fiske i Nordsøen.

Vi er jo nødsaget til at sige tingene, som de forholder sig, og jeg er da ikke i tvivl om, at den tale, som hr. Tørnæs holdt her for et øjeblik siden, og som konkluderede i det forhold, at nu ønsker Venstre, at spanske fiskere skal have fri adgang til Nordsøen, er en melding fra partiet Venstre, som vil give anledning til mange diskussioner i den kommende tid i de vestjyske fiskerihavne. Hr. Tørnæs kan vist også gå ud fra som sikkert, at næste gang Danmarks Havfiskeriforening skal have generalforsamling eller delegeretmøde, vil hr. Tørnæs og andre Venstrefolk, der måtte være til stede ved dette møde, utvivlsomt blive konfronteret med et spørgsmål om, hvorfor Venstre og De Konservative er så optaget af at få spanske fiskere op at fiske i Nordsøen.

Anden næstformand (Grove):

Jeg ved, at hr. Risgaard Knudsen normalt sætter megen pris på, at vi overholder forretningsordenen.

Risgaard Knudsen (S):

Rigtigt.

Anden næstformand (Grove):

Det gælder altså også for korte bemærkninger. De er på to minutter.

Risgaard Knudsen (S):

Væsentlige ting skal jo også rettes.

Anden næstformand (Grove):

Man diskuterer heller ikke med formanden.

(Kort bemærkning).

Henning Gjellerod (S):

Jeg vil gerne sige tak til hr. Kent Kirk for belæringen, for det er nødvendigt for nye medlemmer, at vi bestandigt bliver belært af ældre.

Jeg forstod det sådan, at kvotesystemet var indført som fordelingsinstrument i 1977. Jeg blev ikke helt klar over, hvornår sammenblandingen så var foregået, om det var i 1977 eller det først kom ind i 1983. Men der har jo alligevel været 10½ år, hvor konservative fiskeriministre kunne arbejde for at få det adskilt igen.

Jeg fik ikke noget svar før med hensyn til flerarts- og flerårskvoter. Jeg mener faktisk, at da hr. Kent Kirk arbejdede så intenst for at få dette ind i grundforordningen og aftalerne i december, var det som et biologisk bevaringsinstrument. Det vil jeg gerne have svar på.

(Kort bemærkning).

Kent Kirk (KF):

Hr. Risgaard Knudsens forsøg på at få det til at se ud, som om der er en forskel mellem det, De Konservative siger, og det, Venstre siger, svarer næsten til, at jeg skulle forsøge at fremstille det, som om der er en forskel mellem det, hr. Risgaard siger, og det, hr. Knudsen kunne have sagt. Sådan forholder det sig.

Må jeg så stille hr. Risgaard Knudsen et spørgsmål: Hvad skulle bevirke, at de spanske fiskere skulle komme op i Nordsøen?

Til hr. Henning Gjellerod vil jeg sige, at det er vigtigt stadig væk at arbejde med flerartsprincippet, også af hensyn til de tekniske beva-

[Kent Kirk]

ringsforanstaltninger, men det er så sandelig også vigtigt at arbejde med de flerårige kvoter. En af de ting, vi har forsøgt på i mange år, er at få Norge med til på en række områder at lave flerårige kvoter, hvilket ville have stor betydning for det danske fiskeri. Derfor skal man da ikke opgive dette princip.

Hr. Henning Gjellerod er nødt til at adskille kvoter som fordelingsinstrument nogle lande imellem og kvoter som bevaringsinstrument. Det er det, vi bl.a. siger i det dagsordensforslag, der er fremsat. Vi siger, at vi ikke ønsker kvoter brugt som et biologisk bevaringsinstrument. Der ønsker vi de tekniske regler indført, og dér ønsker vi, at man skal bruge de økonomiske incitamentter for at få det gennemført.

Anden næstformand (Grove):

Jeg har noteret yderligere tre korte bemærkninger. Derefter agter jeg at gå videre i ordførrækken.

Først hr. Tørnæs.

(Kort bemærkning).

Tørnæs (V):

Jeg ved ikke, hvor stor underholdningsværdi hr. Risgaard Knudsens indlæg har, men sagligt set er det uden enhver form for begrundelse. Det er sagt flere gange. Men jeg vil alligevel spørge hr. Risgaard Knudsen, og det er muligt, at vi kan få et klart og præcist svar fra hr. Risgaard Knudsen: Foretrækker hr. Risgaard Knudsen kvoter opretholdt som biologisk bevaringsredskab frem for maskestørrelser og mindstemål, altså tekniske bevaringsforanstaltninger? Jeg skal gerne gentage det, hvis hr. Risgaard Knudsen ikke har forstået det. Spørgsmålet er præcist og klart.

Ud fra de indlæg, hr. Risgaard Knudsen er kommet med, kunne man få det indtryk, at hr. Risgaard Knudsen foretrækker at have kvoter som biologisk bevaringsredskab. Derfor er mit spørgsmål: Er det virkelig sandt, foretrækker hr. Risgaard Knudsen kvoter som biologiske bevaringsredskaber med alle de gener, som det betyder, også for vendsysselske fiskere, eller er hr. Risgaard Knudsen indstillet på, at de kan og bør og skal erstattes af tekniske bevaringsforanstaltninger?

(Kort bemærkning).

Lysholm Christensen (KRF):

Jeg har et spørgsmål til hr. Kent Kirk, for jeg vil godt melde mig som en af dem, der ikke har særlig lang erfaring som fisker. Derfor har jeg ikke helt forstået det dér med forskellen på kvoter som biologisk bevaringsforanstaltning og kvoter som fordelingsinstrument. Jeg tror nok, jeg forstår det, når det gælder arter, hvor der er store forekomster, f.eks. rødspætter. Så kan jeg forstå at der er forskel, for så træder det med fordelingen ligesom ikke i kraft, for dér er kvoterne store nok.

Men hvori ligger forskellen på de to begreber, når det gælder f.eks. de meget små torskeforekomster i Østersøen? Man vil gerne bevare dem rent biologisk, men hvordan undgår man så at bruge kvoterne også som fordelingsinstrument? Der er et eller andet, jeg ikke helt har forstået.

(Kort bemærkning).

Risgaard Knudsen (S):

Nu er jeg jo blevet kaldt frem på talerstolen såvel af hr. Kent Kirk som af hr. Tørnæs, og det forudsætter vel, at jeg får nogle få sekunder ekstra? (*Munterhed*).

Anden næstformand (Grove):

Nej, det er ikke tilfældet.

Risgaard Knudsen (S):

Når hr. Kent Kirk er så optaget af at høre mere om de spanske fiskere, som man må forudse vil begynde at interessere sig for Nordsøen, hvis Venstre får sit principielle synspunkt om kvoternes fjernelse tilgodeset, vil jeg gerne herom sige, at der er jo ingen, der er i tvivl om, at spanske fiskere og deres organisationer har været meget optaget af at komme op i Nordsøen og fiske. Og jeg er heller ikke i tvivl om, at i sig selv er det et spørgsmål, som vil komme til at optage sindene ikke så lidt, bl.a. når havfiskerne mødes til møder, generalforsamlinger og delegeretmøder i den kommende tid.

Når så hr. Tørnæs stiller mig det meget kontante spørgsmål, om jeg vil gå ind for kvotesystemets bibeholdelse, må jeg dertil sige – uden at citere fra Folketingets Markedsudvalg – at jeg under den tidligere regering – jeg tror, det var i december måned – på linie med repræsentanter for partiet Venstre i Tingets Mar-

[Risgaard Knudsen]

kedsudvalg har bakket den tidligere fiskeriminister op. Og jeg forstår, at det er en opbakning, herunder også en opbakning fra Venstres side, som hr. Tørnæs af mig ukendte grunde ikke kan give tilslutning til i dag. Det skal da ikke forhindre, at man kan begynde på nytænkning.

Når der er tale om nytænkning i den sammenhæng, vil jeg gerne fremhæve, at jeg aldrig har lagt skjul på, at spørgsmålet om en licensordning, som jo også optager fiskerne meget, er et spørgsmål, som jeg i høj grad har overvejet.

Birthe Hansen (SF):

Jeg skal ikke kunne sige det, men jeg tror næppe, jeg vil kunne bidrage til den underholdningsværdi, som hr. Tørnæs omtalte før, med det, jeg vil sige. Men jeg vil også godt sige, at hvis tilværelsens eller fiskerierhvervets problemer var så enkle, som jeg har siddet og fornemmet i de sidste mange, mange minutter, at det hele står og falder med kvoter eller ej, var det jo meget enkelt.

Sådan opfatter jeg det ikke, og derfor er jeg også glad for, at jeg har haft mulighed for at læse rapporten fra den arbejdsgruppe, der har været nedsat vedrørende fiskeriets ressourcforvaltning. Den er rar at have i dag i denne debat. Det er jo ikke den første debat, vi har haft; vi har haft talrige, også under den borgerlige regering. Og vi har haft talrige debatter, hvor vi i SF har efterlyst en langsigtet, planlagt fiskeripolitik, en bæredygtig udvikling for fiskeriet. Vi har haft en borgerlig fiskeriminister op igennem 1980'erne, som ikke havde, vi kan kalde det modet eller viljen til at få gennemført det, vi har efterlyst.

Så har vi haft en ny fiskeriminister, der her i foråret godt nok fik løst en fiskerikonflikt. Jeg ved ikke, om jeg er for grov, hvis jeg siger, at det nok var lidt lappeløsninger i en akut situation. Men nu mener vi i SF, at ansvarets time er kommet for vores nuværende fiskeriminister, og det mener vi ud fra den rapport, der ligger, og vi mener det ud fra, at den nødvendigvis må danne basisgrundlaget for en kommende fiskeripolitik.

Mange af anbefalingerne, som er fremsat af arbejdsgruppen, mener vi fortjener at blive fulgt op, både hvor det drejer sig om forsøg, og hvor det drejer sig om vedvarende ting.

Vi er enige i rapportens ord om, at en fornødt økonomi i fiskeriet just ikke er det, der har præget den løbende fiskeriregulering, hvilket også klart ses af, at mulighederne for et rentabelt fiskeri bliver stadig vanskeligere og vanskeligere. Og når man så dertil kan føje, at overfiskeri og udsmid, som burde være undtagelsen, nærmest er blevet reglen, forventer vi helt klart, at disse forhold bliver ændret i fremtiden.

Derfor anser vi det også for grundlæggende, at der arbejdes for bevaring af fiskebestandene og for, at overordnede, miljømæssige interesser tilgodeses, før de fangede fisk kan landes, og at der mellem biologisk rådgivning, regulering og faktiske fiskeriforhold sikres ens vidensgrundlag.

Det kan måske bl.a. være medvirkende til, at reguleringen i fremtiden skaber bedre balance mellem indtjening og omkostninger.

Men jeg vil også godt sige, at med den viden, vi har i dag, er det klart, at vi ikke kan regulere os ud af overkapaciteten. Og her er det så, at en strukturplan – også som anbefalet i rapporten – kommer ind i billedet, en plan, som vi er positive over for, fordi det er vigtigt for os, at de små både får en ny chance og i princippet kan fiske frit.

Og hvis vi så fik gjort noget ved vort vandmiljø, ville mulighederne for det kystnære fiskeri bedres, og det er trods alt det kystnære fiskeri, der lander den friske fangst. Der er efter vores mening også god grund til at overveje de anbefalede forskellige fangstrettheder og deres omsættelighed.

Jeg vil dog også godt sige meget klart og tydeligt, at vi for så vidt ikke har noget imod de retningslinier, der drejer sig om bytte af fangstmængder, men at vi til gengæld har ikke bare noget, men faktisk meget imod, at der bliver tale om køb og salg. Det er vi helt klart imod. Og det er vi på grund af, at her vil de store fartøjer dominere. Jeg siger ikke, at det nødvendigvis vil ske, men risikoen for en koncentration af fiskerirettigheder på få hænder vil være til stede, og det, at der er denne risiko, er tilstrækkeligt for os til, at vi er imod køb og salg.

Jeg ved ikke, om jeg har fået sagt det, ellers vil jeg gøre det nu: Vi er også positive over for de forskellige forsøgsordninger, som fiskeriministeren har nævnt, og håber vedrørende Kat-

[Birthe Hansen]

tegat, at der opnås enighed både med erhvervet og med Kommissionen.

Endelig vil jeg i modsætning til den konservative ordfører, hr. Kirkegaard, sige, at på baggrund af fiskeriministerens ord i dag har vi i SF et lille håb om, at noget af det, som vi har efterlyst i mange år, nemlig en fiskeripolitik, der indeholder en bæredygtig udvikling for erhvervet, kan blive til virkelighed.

Og for at ingen skal være i tvivl med hensyn til, hvordan vi stemmer til de to dagsordensforslag, kan jeg sige, at SF stemmer imod det, der er fremsat af Venstre og De Konservative, og stemmer for regeringspartiernes dagsordensforslag.

(Kort bemærkning).

Kent Kirk (KF):

Jeg synes, at fru Birthe Hansen skulle begrundede sin kritik af den fiskeripolitik, der har været ført tidligere. Hvad er det, man har imod de resultater, der er opnået i EF, og som vi nu har en chance for at arbejde videre med og få implementeret i bl.a. dansk og europæisk fiskeri? Er det ikke netop den dagsorden, som man understreger fra Socialdemokratiets side at man vil arbejde videre efter: de forvaltningsprincipper, som blev gennemført ved grundlovsforordningen i december 1992? Er det ikke dem, man stemmer for, og siger man ikke dermed samtidig, at det, den borgerlige regering fik gennemført i EF's fiskeripolitik, var det rigtige?

Det, vi ønsker, og det, jeg mener er vigtigt, er, at der nu arbejdes med dette her, og at det gennemføres og kommer til at virke i det europæiske og det danske fiskeri.

Jeg vil sige til hr. Risgaard Knudsen, at jeg synes ikke, jeg fik et svar på mit spørgsmål om, hvorfor de spanske fiskere ville komme op i Nordsøen, hvis man lod være med at bruge kvoterne som bevaringsinstrument. Der har ikke været en spansk fisker i Nordsøen siden 1936. Hvorfor i alverdens riger og lande skulle en spansk fisker komme herop nu. Vi har i EF en fælles fiskeripolitik, der bygger på relativ stabilitet. De spanske fiskere kan ikke uden videre bare sige: Nu har vi adgang til disse farvandsområder. De spanske fiskere er licenteret til alene at kunne være i nogle ganske bestemte områder. Så jeg synes nok, at hr. Risgaard Knudsen burde svare på mit spørgsmål:

Hvad er grunden til, at hr. Risgaard Knudsen tror det?

Og må jeg så sige til hr. Lysholm Christensen, at det, der er det afgørende, er, at man via de tekniske regler undgår at fange de små fisk. Og hvis man undgår at fange de små fisk, får man altså flere større fisk. På den måde kan man i virkeligheden få kvoterne gjort så store, at fordelingen fiskerne imellem – ligesom det har været tilfældet med hensyn til rødspætter – ikke er noget som helst problem, idet det er de tekniske regler, der beskytter fiskebestandene. Det er det, der er hele opgaven, og det er det, vi bør arbejde på, og det er også det, den nuværende regering bør gøre noget for, så vi får det gennemført, men ikke kun i dansk fiskeri, også i hele det europæiske fiskeri.

(Kort bemærkning).

Tørnæs (V):

Fru Birthe Hansen antydede, at det var en noget forenklet og forsimplet debat, når der kun blev talt om kvoter. Jeg tror, at fru Birthe Hansen godt er klar over, at kvoter langtfra er fiskeriets eneste problem. Jeg tror også, at fru Birthe Hansen er klar over, at kvoterne er fiskeriets største problem. Derfor giver det ingen mening at tale om alle mulige andre ting, løsninger på andre forhold, hvis ikke man forholder sig til fiskeriets største og grundlæggende problem.

Jeg må erkende, at hr. Risgaard Knudsen slår stort set alle rekorder i at tale uden om et direkte spørgsmål. Jeg stillede hr. Risgaard Knudsen et enkelt præcist og kontant spørgsmål om, hvorvidt hr. Risgaard Knudsen foretrækker kvoter som biologiske bevaringsforanstaltninger frem for øgede masketørrelser. Jeg fik ikke noget præcist svar, men hr. Risgaard Knudsen vovede sig dog så langt ud, at han var parat til nytænkning, og hvis ikke hr. Risgaard Knudsen kommer med anden melding her fra talerstolen, vil jeg opfatte hr. Risgaard Knudsens svar på en sådan måde, at hr. Risgaard Knudsen også går ind for, at disse kvoter som biologisk bevaringsforanstaltning skal erstattes af tekniske bevaringsforanstaltninger såsom øgede masketørrelser, mindstemål osv. til gavn også for Vendsyssels fiskere.

(Kort bemærkning).

Jan Kjøpke Christensen (FP):

Det, der får mig herop, er fru Birthe Hansens bemærkning vedrørende den rapport, fiskeriministeren i slutningen af maj fremlagde på baggrund af en arbejdsgruppe, som ministeren havde nedsat i forbindelse med fiskeriforhandlingerne i april måned. Rapporten beskriver de problemer, der er i forbindelse med de forskellige reguleringssystemer, der findes for fiskeriet eller i hvert fald kunne tænkes indført. Rapporten indeholder på nogle punkter nogle skridt i den rigtige retning – det vil jeg gerne medgive. På den anden side mener vi, at der er så mange mangler, at det er lige før man kan betegne rapporten som noget, der burde kasseres. Den mangler ganske enkelt visioner i retning af et frit eller i hvert fald friere fiskeri. Alternativerne til dagens dårlige – nogle vil måske endda kalde det elendige – kvotesystem mangler netop i rapporten.

Jeg forstår godt, at fru Birthe Hansen synes, at den skal danne grundlaget for en fremtidig struktur inden for fiskeriet. Rapporten indeholder i hvert fald løsninger, som i et eller andet omfang tidligere har været afprøvet – det må man også konstatere. Rapporten forstærker blot nogle velafprøvede løsninger, men disse duer efter vor opfattelse ikke.

Jeg er som sagt alvorligt bange for, at de kort- og langsigtede planer, som er blevet beskrevet i denne rapport, ikke hjælper, og jeg savner i høj grad internationale erfaringer i rapporten. Andre steder i verden har man, som vi ved, indført nye, spændende ordninger dels til afløsning af kvotesystemet, dels som supplement til samme system. Det er der ikke skrevet et ord om i rapporten, konstaterer jeg. Med andre ord har vi ikke mulighed for at inddrage erfaringer fra andre lande i arbejdet med at deregulere fiskeriet, og det er netop det, det handler om: at deregulere fiskeriet. Det mangler altså i denne rapport, og derfor er der stort set ikke noget, vi kan støtte, i denne rapport.

(Kort bemærkning).

Aage Brusgaard (FP):

Jeg har desværre været til møde andre steder i huset, så jeg har ikke hørt hele debatten her i dag, men jeg kom midt i en debat mellem hr. Risgaard Knudsen og Venstre og De Konservatives repræsentanter, og det kunne jo tyde på, at der var ret store uoverensstemmelser mellem disse partier vedrørende vort fiskeri.

Derfor vil jeg gerne lige læse op fra et dagsordensforslag, der blev vedtaget her i det høje Ting den 10. december 1987. Det er vedtaget af både Socialdemokratiet, Venstre og De Konservative efter forhandlingen om forespørgsel nr. F 15. Indledningen til dagsordensforslaget og den første pind lød:

»Idet Folketinget opfordrer regeringen til efter høring af Fiskeriministeriets reguleringsudvalg

– at sikre et stabilt sæsonmæssigt fiskeri og en høj kvalitet gennem kvotefordelinger til de enkelte sæsoner og til de forskellige fartøjsstørrelser . . .«

Jeg vil godt spørge de tre partier, om denne opfordring fra Tinget er blevet opfyldt af den tidligere eller den nuværende regering.

Det, der egentlig fik mig til at tage ordet for en kort bemærkning, var SF's ordfører, der indledningsvis sagde, at hvis man havde lyttet til den foreløbige debat, skulle man tro, at bare man ophævede kvoterne, var fiskeriets problemer løst. Jeg går ud fra, at der er enkelte fiskere på tilhørerpladserne, så jeg vil opfordre SF's ordfører til at spørge nogle ganske almindelige fiskere, om de ikke synes, at hvis man ophævede kvoterne, var næsten alle problemer for dansk fiskeri løst. I hvert fald var de problemer, der er i dag, aldrig opstået i det omfang, hvis man ikke havde vedtaget kvoterne.

Det er klart, at vi er kommet så langt ud i suppedasen, at det nu ikke bare er et spørgsmål om at ophæve kvoterne, men det er hovedhjørnestenen i de problemer, dansk fiskeri står i.

(Kort bemærkning).

Birthe Hansen (SF):

Det skal bare være en kort bemærkning til hr. Kent Kirk.

Jeg har aldrig kritiseret eller klandret den daværende fiskeriminister for de positive ting, han har gjort. Det, jeg har klandret og kritiseret, er den manglende langsigtede fiskeripolitik, den manglende bæredygtige udvikling, som man trods alt havde 10 år til at nå frem til, og som man efter SF's mening – og det kan vi så diskutere – ikke nåede frem til på det tidspunkt.

(Kort bemærkning).

Kent Kirk (KF):

Jeg takker fru Birthe Hansen for den korte bemærkning. Årsagen til, at vandene skilles mellem SF og den borgerlige regering, er nok, at vi ikke er enige i den detailregulering, som SF ønsker. Så der er altså en politisk forskel. Det er ikke mangel på vilje, men der er en politisk forskellig opfattelse af, hvordan man bedst skal løse fiskerispørgsmålene for danske fiskere.

(Kort bemærkning).

Risgaard Knudsen (S):

Det er meget beklageligt, at hr. Aage Brusgaard har været forhindret i at være til stede under den forudgående halvanden times forhandlinger om disse meget vigtige fiskerispørgsmål. Når jeg siger det, er det, fordi jeg ikke er i tvivl om, at også hr. Aage Brusgaard kunne have haft megen glæde af at lytte til, hvad der er blevet sagt fra Venstres side ved hr. Tørnæs og fra konservativ side ved hr. Kirkegaard.

Sandheden er jo den, at de aktører, der indtil dette øjeblik har været fra højre side i salen, er medlemmer af dette Ting, som har siddet på regeringsbænkene til sidst i januar måned. Hvorfor de ikke sidder der i øjeblikket, skal jeg afholde mig fra at komme ind på i eftermiddag, det tillader Tingets forretningsorden næppe heller. I sig selv kunne det i øvrigt være meget interessant. Lad det nu ligge.

Men jeg synes, hr. Aage Brusgaard bør være optaget af, hvad Venstres og De Konservatives ordførere har sagt under den forudgående halvanden times forhandling.

Når så hr. Tørnæs fortsætter med at stille spørgsmål til mig om maskestørrelsen, må jeg sige til hr. Tørnæs: Maskestørrelsen er et spørgsmål, der ikke kan ses isoleret. Det skal ses i sammenhæng med andre ting, og lad mig af andre ting nævne spørgsmålet om fredningsbestemmelser og spørgsmålet om mindstemål. Det er i den sammenhæng, man skal se tingene. Det er da noget, jeg har beskæftiget mig med tidligere.

Her være indskudt en parentes med en bemærkning til hr. Kent Kirk: Det er måske også årsagen til, at jeg i modsætning til andre kan få optaget fiskerierartikler i Skagens Avis. Redaktionen på Skagens Avis er nemlig meget optaget af kun at give grønt lys for seriøse bidrag.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Nu er taletiden udløbet, hr. Risgaard Knudsen.

Risgaard Knudsen (S):

Jeg beklager meget, for der var yderligere et svar til hr. Kent Kirk, men det må jeg komme med senere.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Det vil være muligt senere at få ordet i debatten.

(Kort bemærkning).

Kirkegaard (KF):

Jeg håber absolut, at hr. Risgaard Knudsen får lidt taletid på et senere tidspunkt under debatten, så han får mulighed for at svare på det meget præcise spørgsmål, der blev stillet til ham. Jeg har en lille smule mistanke om, at hr. Risgaard Knudsen godt vidste, at taletiden var ved at udløbe, og udnyttede denne mulighed – hr. Risgaard Knudsen er jo dreven og erfaren som parlamentariker – for at undlade at svare på det meget præcise spørgsmål.

Hr. Risgaard Knudsen var inde på, at hr. Aage Brusgaard var gået glip af meget under hr. Tørnæs' indlæg og under mit indlæg. Det er jeg fuldstændig enig i. Det er en skam for hr. Risgaard Knudsens opfattelse af fiskeriets problemer, at han ikke har lyttet til os.

Så var hr. Risgaard Knudsen inde på, at vi har haft en borgerlig regering indtil den 25. januar, og at der havde været store problemer omkring fiskeriet i den borgerlige regerings tid. Nu har vi fået en anden regering, og jeg vil vove at påstå, at det aldrig har set så sort ud for dansk fiskeri, som det har set ud siden den 25. januar.

(Kort bemærkning).

Jan Køpke Christensen (FP):

Det skal blive meget, meget kort.

Jeg synes også, det har været underholdende. Hr. Risgaard Knudsens og hr. Tørnæs' debat i dag har virkelig været underholdende. På den anden side mener jeg, at dette emne er for alvorligt til kun at blive debatteret på det niveau. Jeg mener faktisk, at de fiskere i samfundet, der virkelig har problemer, har krav på at få en lidt mere saglig debat frem for disse dril-

[Jan Køpke Christensen]

ske bemærkninger om, hvem der kan få optaget artikler i et bestemt blad eller ej. Jeg synes, det er i orden, hvis hr. Risgaard Knudsen har yderligere bemærkninger og underholdende indslag, men vent til efter ordførerrækken i hvert fald.

(Kort bemærkning).

Aage Brusgaard (FP):

Det er til hr. Risgaard Knudsen. Jeg nævnte indledningsvis, at det var beklageligt, at jeg ikke kunne deltage i debatten noget før og høre alle de guldkorn, der var faldet, inden jeg kom, men jeg spurgte faktisk hr. Risgaard Knudsen plus Venstre og De Konservative, om man følte, man havde levet op til den fælles dagsorden, der blev vedtaget den 10. december 1987, hvor man bl.a. havde lovet at give hver enkelt kutter en kvote.

Hr. Risgaard Knudsen nævnte det med regeringens afgang og ville ikke kommentere hvorfor. Det går jeg ud fra også har noget med kvoter at gøre. Regeringen havde jo siddet i 10 år, og så var den kvote nok brugt op.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Nu er vi så heldigt stillet, at selv om man ikke opholder sig i salen, kan man godt høre debatten, og det, jeg har hørt på fra alle aktører, herunder den største aktør af alle, nemlig hr. Risgaard Knudsen, er en masse tekniske finurligheder.

Det er svært at forstå for os, der ikke er fagkyndige på dette område, at man ikke forholder sig til virkeligheden for de almindelige fiskere og deres familier. Det er nemlig svært for os at forstå, hvilken forskel der er på den nuværende regerings manglende indsats og den forrige regerings manglende indsats. Det er den hverdag, fiskerne den ene gang efter den anden har set i fjernsynet, uanset om de boede på Bornholm, ved den jyske vestkyst, eller hvor de boede. Den virkelighed, de har været stillet over for, er, at deres huse skulle på tvangsauktion og deres både skulle ophugges. Der var ikke nogen, der løftede en finger, andet end at man skrev nogle artikler. Hvad enten det var i Skagens Avis eller i andre aviser, var der ingen hjælp at hente. Det var kun ord.

Så var der 47.000 mennesker, der kom i krise et sted i det danske rigsfællesskab, og så var der lige pludselig ingen ende på, hvad man i dette Ting kunne gøre af gode gerninger. Jeg tænker selvfølgelig her på den krise, der har ramt Færøerne. Der ruller Ritzautelegrammer ind på skærmen hver dag, og hver dag bringer Ritzau os nye oplysninger om forhold, som ikke koster under en halv milliard kroner. Det er penge, som kommer foruden alle de mange milliarder kroner, vi allerede har givet. Det seneste telegram, som er fra i går, fortæller, at vi nu også med statens og kreditforeningernes penge skal redde den færøske fiskeriindustri.

Det er den forskel, der er, når det drejer sig om danske og færøske fiskere.

(Kort bemærkning).

Kent Kirk (KF):

Jeg vil bare gøre fru Kirsten Jacobsen opmærksom på, at i den tid, jeg har været i Folketinget og der har været forslag fremme for at hjælpe danske fiskere, har Fremskridtspartiet stemt imod hver gang. Det er en kendsgerning.

Jan Køpke Christensen (FP):

Til den sidste bemærkning om, at hver gang, der her i Tinget har været fremsat forslag om at hjælpe fiskerne, har Fremskridtspartiet stemt imod, vil jeg bare sige, at man kan udtale sig så firkantet, at man ikke får det hele med, og dermed giver det en forkert konklusion. Havde man forklaret, hvorfor vi har stemt imod forslagene, havde sagen været en helt anden.

Dansk fiskeri, som vi nu har talt om i nogle timer, er, som vi ved, inde i sin hidtil største krise. Krisen skyldes i høj grad den politiske indblanding i erhvervet, og derfor er det i høj grad også os politikere, der kan og har mulighed for at løse en del af de problemer, fiskerierhvervet har.

I teksten til Fremskridtspartiets forespørgsel nævner vi – og lægger i øvrigt meget vægt på – at kvotesystemet skal afvikles til fordel for et system, som alene bygger på mindstemål, maskestørrelser og eventuelt fredning i gydeperioden.

Mindstemål og maskestørrelser sikrer, at det kun er de store fisk, der går i nettet. Ingen kan have noget imod, at kun de store fisk fanges. Vi må nå frem til et system, hvor det, der fanges, også lovligt bringes i land.

[Jan Køpke Christensen]

Fredning i gydeperioden vil selvsagt sikre, at fisken får fred i den periode, hvor ynglen, der skal danne grundlag for de kommende års fiskeri, kommer til. De småproblemer, som et sådant system medfører, er for intet at regne mod de problemer, kvotesystemet giver.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Folketinget har i dag besøg af formanden for den tyske Forbundsdag, fru Rita Süßmuth.

Jeg byder fru Süßmuth og hendes delegation hjertelig velkommen til Folketinget, og jeg udtrykker ønsket om, at besøget i Danmark må få et vellykket forløb. Hjertelig velkommen!

(Medlemmerne påhørte stående formandens velkomstord).

Jan Køpke Christensen (FP):

Det er afgørende for Fremskridtspartiet, at det, der fanges, også lovligt kan ilandbringes. Kun herved kan fiskerierhvervet afkriminaliseres. Specielt de tekniske bevaringsforanstaltninger påkalder sig vores opmærksomhed. Det har andre ordførere været inde på i dag. Vi vil være parat til på ethvert tidspunkt at bytte kvotesystemet ud med de tekniske bevaringsforanstaltninger, der her tales om, men der findes jo andre bevaringsforanstaltninger end de rent tekniske.

Hr. Niels Højland var inde på, at man kunne udtage et havområde og gøre nogle forsøg, der bygger på andre systemer end lige kvotesystemet. Kattegat og Østersøen egner sig efter vor opfattelse glimrende til at blive brugt som forsøgsområder. I forsøgsområdet kunne man prøve ét af følgende 2 forslag eller en kombination af begge:

For det første kunne man i et par år indføre et system, som alene bygger på de tekniske bevaringsforanstaltninger. For det andet kunne man indføre indsatsregulering med liggedage eventuelt kombineret med præcisering af, hvilke typer både der kunne deltage i fiskeriet.

Den danske regering bør i EF arbejde for at løse denne akutte krise i dansk fiskeri og for, at der indføres forsøgsfiskeri af de nævnte typer i dette område. Forsøget kunne f.eks. løbe over et par år, og herefter kunne man se på, hvordan det faldt ud. Danmark har som bekendt formandskabet i EF. Regeringen har derfor netop nu en enestående chance for at tage emnet om afskaffelse af kvotesystemet og indførelse af forsøgsfiskeri op i EF.

Som man kan forstå, har jeg troet på, at det er en fordel at have formandskabet i EF. Blot håber jeg, at regeringen vil leve op til sit ansvar og tage kvotesystemet op på næste dagsorden med henblik på afvikling af dette og indførelse af tekniske bevaringsforanstaltninger eller indsatsregulering eller en kombination af begge dele.

Vi er som nævnt meget åbne over for et eller andet, der kan gå i den rigtige retning. Det hjælper ikke, at man fra politisk side planlægger størrelsen af det produktionsapparat, som skal bruges til at fange fisk med. Til en politisk bestemt størrelse af produktionsapparatet hører også en politisk bestemt økonomi. Det er efter vor opfattelse en farlig cocktail. Det er planøkonomi. Vi ved, at planøkonomi er prøvet i Østeuropa, og at der ikke har været held med det. Det har haft katastrofale følger for befolkningerne og også for miljøet.

Derfor må det siges: Fri os for den politiske indblanding i erhvervets produktionsapparat. Det er afgørende, at de initiativer, som nødvendigvis må tages på fiskeriområdet, tager udgangspunkt i, hvordan fiskerierhvervet – og det vil jeg gerne understrege – kan dereguleres mest muligt til gavn for erhvervet og dermed også for miljøet.

Hvor der er vilje, er der også en vej, siger man. Jeg er ikke i tvivl om, at et system, der udelukkende bygger på tekniske bevaringsforanstaltninger, dvs. mindstemål og maskestørrelser, eller indsatsregulering, dvs. hvor mange både der kan deltage i fiskeriet, vil være kvotesystemet klart overlegent. En afgørende grund til fiskeriets krise er, at politikerne og biologerne i mange år har sat de naturlige mekanismer ud af spillet. Markedsmekanismerne og markedsøkonomien i fiskeriet er blevet underkastet politiske reguleringer. Herved går det galt.

Før politikerne blandede sig i fiskeriet på netop dette område, var dansk fiskeri et af verdens bedste. Der skete en naturlig tilpasning af flåden til det, fiskeriet kunne bære. Markedsøkonomien er det geniale system, som selv regulerer antallet af både i forhold til en bestemt mængde fisk i havet. Er en bestand af fisk for en kort periode fisket ned, mister en del af fiskerne deres indtægt og trækker sig ud af fiskeriet.

[Jan Køpke Christensen]

Fiskeriet må derfor bringes tilbage til en tilstand, hvor markedsmekanismerne er rådende i hele erhvervet, og så må fiskerne naturligvis acceptere, at de kommer til at operere på et tilnærmelsesvis frit marked med de fordele og ulemper, der følger heraf. Nogle vil ikke kunne klare sig og må trække sig ud af fiskeriet, andre vil befinde sig som fisk i vandet.

Politikerne må forstå, at løsningerne med ophugning af flåden, refinansieringsordninger, konjunkturudligning og produktudvikling ikke hjælper fiskeriet ret meget. Alene adgangen til at fange fisk kan hjælpe fiskeriet. Selvfølgelig kan kvotesystemet afskaffes. Systemet har sin oprindelse i starten af 1970'erne, det er politisk bestemt og kan derfor også afskaffes ad politisk vej.

Jeg taler ikke om at frigive fiskeriet totalt fra og med i morgen. Jeg taler om, at de regler, der i en periode fremover skal gælde på havet, dvs. enten tekniske bevaringsforanstaltninger eller indsatsregulering, bliver forståelige og fair, og at reglerne skal gælde, til tilbagegangen i mængden af fisk er stoppet og mængden af fisk i havet igen er nået op på det optimale niveau.

Jeg vil til sidst gerne stille følgende:

Forslag om motiveret dagsorden.

»Folketinget opfordrer regeringen til straks at rejse krav om genforhandling af EF-aftalerne på fiskeriområdet med henblik på at ophæve kvoteordningerne og erstatte dem med tekniske bevaringsforanstaltninger.

Folketinget pålægger desuden regeringen at nedjustere den danske fiskerikontrol til et niveau ikke højere end gennemsnittet for det øvrige EF.

Tinget går herefter over til næste sag på dagsordenen.«

(Dagsordensforslag nr. D 48).

Første næstformand (Ivar Hansen):

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se foran). Dette forslag indgår ligeledes i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

I anledning af det, hr. Kent Kirk sagde, skal jeg indrømme over for hr. Kent Kirk, Tinget og alle, at når det drejer sig om tilskudsordninger

og socialhjælp til at afvikle dansk fiskeri, har Fremskridtspartiet stemt imod, fordi Fremskridtspartiet ønsker at skabe forhold og vilkår, som gør, at fiskerne kan leve af deres erhverv, nemlig fiskeriet.

Vi har ikke ønsket at afvikle dansk fiskeri. Vi har ønsket at medvirke til – og det har vi den ene gang efter den anden foreslået i dette hus – at der blev skabt politiske forhold både her og i EF, der gjorde, at fiskerne kunne klare sig selv som fiskere. De initiativer, man har taget, har været forslag om at afvikle den danske fiskeriflåde, gøre det så utrolig umuligt for den, at det ikke var muligt at overleve.

Det, de danske fiskere mere end noget andet har råbt om hjælp til, og det, man har gjort politikerne opmærksom på, er den gældstrussel, den gældsbyrde, det åg, de har hængende på skuldrene på grund af, at kvoterne har været for små. Her har der ikke været hjælp at hente hverken fra den forrige eller den nuværende regering. Men dette åg fjerner man let og elegant fra de færøske fiskere.

(Kort bemærkning).

Kent Kirk (KF):

Nu synes jeg, fru Kirsten Jacobsen skal være retfærdig. I fru Kirsten Jacobsens første korte bemærkning gik kritikken på, at vi havde diskuteret bevaringspolitik, tekniske regler osv., og derefter gik kritikken på, hvorfor vi ikke diskuterede, hvad vi kunne gøre for den enkelte fisker og den enkelte familie.

Jeg må sige til fru Kirsten Jacobsen, at det, vi gennem årene har kunnet gøre for den enkelte fisker og den enkelte familie, har været at hjælpe dem til at blive tilpasset den fiskeripolitik, vi nu engang er underlagt. Det har været i form af moderniseringsforslag, omlægningsstøtte til fiskerne, ophørsordninger – jeg kan fortælle fru Kirsten Jacobsen, at mange fiskere har været glade for, at vi har haft den ophørsordning – og det har været i form af ordninger med forsøgsfiskeri og oplægning.

Alle disse ordninger, som har kostet penge, har Fremskridtspartiet stemt imod. Man skal ikke komme og sige, at der ikke har været gjort noget fra Folketingets partiers side, når man selv stemmer imod alle de ordninger, der kan have en effekt og være en hjælp til den enkelte fisker ud over det, der kan gøres på det tekniske område.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Dette her kan ikke bortforklares, uanset hvordan hr. Kent Kirk vender og drejer debatten. Hr. Kent Kirk taler om omlægninger og tilpasninger. Disse forslag er blevet vedtaget, hr. Kent Kirk, men hvor er effekten af alle de forslag? Den er væk, den er der ikke. Det er derfor, fiskeriet har det, som fiskeriet har det. Mon ikke hr. Kent Kirk kunne overveje, at det var det, Fremskridtspartiet forudså, da vi stemte imod håbløse forslag, som kun skulle tilpasse fiskerne?

Vi ønsker, at fiskerne skal leve i et frit erhverv, hvor de lever af den indsats, de gør, når de fisker på havet. Vi ønsker at skaffe ordentlige forhold og bedre kvoter til dem. Det er ikke det, man har bestræbt sig på. Man har bestræbt sig på at sidde og fedte med noget omlægningsstøtte og nogle ophugningspenge osv., og effekten af alle de ting, Folketinget har vedtaget, er udeblevet, hr. Kent Kirk, for ellers var fiskeriet ikke i en så dyb og alvorlig krise, som det er i i dag. Så ville der have været bare et eneste lille pip og positivt signal om, at noget af det, hr. Kent Kirk eller denne regering havde gjort, havde hjulpet.

Niels Højland (FP):

Hr. Kent Kirk og jeg har før været i diskussion om ophørsordninger, og hr. Kent Kirk har før påstået, at ophørsordninger skulle til for at tilpasse danske fiskere til den fiskemængde, der var, og hjælpe dem ud af erhvervet på en ordentlig måde, så de slet og ret kom ud af erhvervet uden konkurs og den slags ting.

Situationen er jo den, at denne ordning ikke er frivillig. Hr. Kent Kirk har påstået, at det er en frivillig ordning, og at man bare kan lade være med at tage den. Jamen ordningen fungerer netop sådan, at når økonomien begynder at stramme, så bliver man prikket på skulderen nede i banken: Var det ikke bedst, om du tog den ophørsordning, så du måske kunne blive siddende i dit hus og din familie kunne blive der?

Jeg har ikke hørt om mange af de danske fiskere, der har fået en ophørsordning, som er kommet ud af den med noget særligt i behold andet end et hus, der måske skyldtes mere på, end det ville koste, hvis det skulle sælges. De har stadig væk siddet med en stor gældspost.

Derfor kan jeg ikke rigtig se fisken i den oplysning, ud over at den har været med til at hjælpe flere ud af erhvervet og yderligere været med til at ødelægge dansk fiskerierhverv i stedet for at tage fat om landets rod, som er den forføjede kvotepolitik.

Jeg synes ikke, vi skal begynde at grave grøfter her og nu. Når den tidligere regering ikke rigtig har gjort noget ved disse problemer, men nu er kommet i opposition og siger, at man vil gøre noget, så synes jeg, vi skal bakke dem op og forsøge også at få den nuværende regering til at gøre noget ved disse ting, så vi virkelig får gang i dansk fiskeri igen og får gang i de fiskeribyer, industrier og følgeindustrier, der er rundt om i tilknytning til fiskeriet.

(Kort bemærkning).

Jan Køpke Christensen (FP):

Det er til hr. Kent Kirk. Fremskridtspartiet er imod støtte og økonomiske tilskud i alle ender og kanter. Det er ikke noget nyt. Det er vi principielt imod, fordi vi ønsker et erhvervsliv, der ikke skal gå på krykker, om jeg så må sige. At have et erhvervsliv, der går på krykker, der skal have tilskud, og som efterhånden ikke kan undvære tilskud, er det samme som at give narkomanerne et ekstra skud – dermed bliver de mere og mere afhængige af narkoen. Det er ikke den vej, vi skal gå. Vi skal have et frit erhverv. Vi skal have erhvervslivet også inden for fiskeriet til at blomstre uden dette tilskud, og det ønsker fiskerne også. De ønsker at have vilkår, så de kan klare sig uden tilskud. Tilskud er i længden af det onde, og det ved hr. Kent Kirk udmærket. Det gælder også for fiskeriet.

(Kort bemærkning).

Kent Kirk (KF):

Jeg kan godt forstå, at Fremskridtspartiet skal have 3 folketingsmedlemmer herop med korte bemærkninger for at forklare partiets politiske standpunkt i forhold til fiskerierhvervet.

Det er en kendsgerning, at hvis vi ikke havde haft de forskellige foranstaltninger til afhjælpning af den ganske alvorlige situation, dansk fiskeri har været i, ville det have set endnu værre ud. Mange danske fiskere ville så være blevet tvunget ud i tvangsauktioner.

Jeg kan bare fra Folketingets talerstol konstatere, at hver gang der har været forslag i

[Kent Kirk]

Folketinget og aktstykker i Finansudvalget med henblik på at hjælpe danske fiskere og det danske fiskerierhverv, har vi mødt Fremskridtspartiet som et negativt parti, der har stemt imod. Det er en kendsgerning.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Hr. Kent Kirk, Fremskridtspartiet har ikke 3 medlemmer til at tage ordet, fordi det er svært at forklare Fremskridtspartiets politik på fiskeriområdet. Den er så enkel, logisk og soleklar, at man kun behøvede en halv ordfører til det.

Grunden til, at vi er så mange, der ønsker at deltage i debatten, er, at vi finder det vigtigt at få reddet fiskeriet. Vi finder det vigtigt at holde både den tidligere og den nuværende fiskeriminister fast på, at her er det familier, det drejer sig om, det er mennesker, som ikke ønsker at leve af socialhjælp eller støtteordninger eller ophugningsstøtte, og at det er en anden politik, nogle andre redskaber, man skal komme frem til. Det er grunden til, at vi i dag ønsker at markere, at dér står vi.

Må jeg spørge hr. Kent Kirk: Vil hr. Kent Kirk være venlig at komme herop og læse de aktstykker op, som ikke handler om socialhjælp, ophugningsstøtte eller tilskudsforanstaltninger for at afvikle fiskerierhvervet, men som handler om at give fiskerne bedre vilkår for at fiske, og som Fremskridtspartiet har stemt imod? Dem vil jeg gerne høre.

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

Det må vel rinde hr. Kent Kirk som tidligere fiskeriminister og også den nuværende fiskeriminister i hu, at hver evig eneste gang der i Markedsudvalget har været tale om at forøge kvoterne, har Fremskridtspartiet jublet og sagt: Ja, selvfølgelig. Og hver gang en af de herrer ministre har sagt, at vi var nødt til at nedsætte kvoterne, har Fremskridtspartiet sagt: Nej, nej og atter nej. Det må være muligt for fiskerne at arbejde i det erhverv, de er uddannet til. Det kan ikke nytte noget, at vi skal tvinge dem over på socialhjælp.

(Kort bemærkning).

Kent Kirk (KF):

Jeg må nu konstatere, at Fremskridtspartiet har tilkaldt yderligere hjælp.

Til fru Kirsten Jacobsen vil jeg sige, at jeg kan forstå, at Fremskridtspartiets fiskeripolitik kan forklares af en halv ordfører fra Fremskridtspartiet.

Så vil jeg gerne spørge fru Kirsten Jacobsen: Hvordan vil Fremskridtspartiet løse problemerne omkring torskefiskeriet i Østersøen? Hvordan vil man sikre, at Østersøfiskerne kan overleve? Hvordan vil Fremskridtspartiet – og det er til fru Kirsten Jacobsen; det er kun en halv ordfører, der er brug for – sikre torskefiskerne i Kattegat, så de kan overleve? Hvordan vil man sikre sildefiskerne i Nordsøen, så de kan overleve?

Det er tre meget enkle, isolerede områder. Kan jeg godt få en halv ordfører til at forklare mig det?

(Kort bemærkning).

Kirkegaard (KF):

Jeg glæder mig også til at høre det præcise svar på det sidste spørgsmål.

Der har jo i dag været mange bud fra Fremskridtspartiet på, hvordan fiskeripolitikken skulle være. Og jeg har lyttet og forsøgt at opfatte det, så godt jeg kunne. Jeg synes nu, det mest har været spredt fægning og beskyldninger om, at det har været politik for narkomaner, social bistand, og jeg ved ikke hvad.

Men det, jeg har opfattet som værende Fremskridtspartiets fiskeripolitik indtil dette øjeblik, er, at det i hvert fald er en politik, der ikke har en pind med den virkelighed at gøre, som erhvervet befinder sig i, hverken i Danmark, i Europa eller andre steder i verden.

(Kort bemærkning).

Niels Højland (FP):

Det dér med virkeligheden kan godt være lidt svært at forstå, i særdeleshed for den danske fisker, når han dag efter dag fanger fisk, hiver det ene træk op efter det andet – der er masser af fisk over mindstemål, også i Østersøen – men han må ikke tage dem med ind. Og biologerne siger det modsatte.

Så jeg tror altså, at hvad angår det dér med virkeligheden, skulle mange politikere her på Christiansborg, også dem, som for mange, mange år siden levede af fiskeri, prøve at tage ud og se, hvor fiskene i grunden er. Jeg tror, der er mange herinde, der har været inden for

[Niels Højland]

murene alt for længe. De kan ikke rigtig se, hvor problemet er. Man retter sig efter, hvad biologerne siger, og tager det 100 pct. for gode varer.

Jeg mener, at fiskeriets problem i Østersøen sagtens kan løses ved et meget mere snært samarbejde mellem fiskerne og biologerne, i stedet for at politikerne bare lytter til biologerne. For det er beviseligt, at der hver eneste dag fanges fisk i tonsvis, som ikke må ilandbringes – også i Østersøen.

(Kort bemærkning).

Jan Kørpe Christensen (FP):

Det, den konservative ordfører sagde, var, at Fremskridtspartiets politik intet har med virkeligheden at gøre.

Man kunne fristes til at spørge, hvad det, der hidtil er sket på fiskeriområdet, har med virkeligheden at gøre. Jeg tror nok, det taler for sig selv. Jeg tror nok, at hvis man spørger fiskerne, er de godt klar over, hvilken uhyggelig situation de står i.

For det første vil jeg sige, at kvotesystemerne – og det er også et svar til hr. Kent Kirk – nødvendigvis efter vor opfattelse må afskaffes både af hensyn til fiskene, fiskerne og miljøet. For det andet mener vi, at kvotesystemet må erstattes af enten tekniske bevaringsforanstaltninger eller indsatsreguleringer. Det har De Konservative jo også været inde på i dag. For det tredje mener vi, at den rapport, som regeringen har fremlagt, ikke hjælper i den akutte situation. Den mangler helt visioner og reelle, langsigtede løsninger for fiskeriet. For det fjerde mener vi, at Danmark i sin egenskab af formand for EF nu må tage initiativer i retning af en afskaffelse af dette kvotesystem. Og alternativet til kvotesystemet er at erstatte det med tekniske bevaringsforanstaltninger – det har jeg også hørt fra både den konservative ordfører og Venstres ordfører i dag – eller i hvert fald at foretage en indsatsregulering i Kattegat eller Østersøen.

(Kort bemærkning).

Kent Kirk (KF):

Fru Kirsten Jacobsen sagde, at Fremskridtspartiets fiskeripolitik var soleklar og enkel, og at den kunne forklares af en halv ordfører. Nu har jeg så fået to halve, det må blive til en hel

ordfører, til at forklare mig det, men jeg er stadig væk ikke klar over, hvad det er, Fremskridtspartiet vil.

Jeg forstår på hr. Niels Højland, at det er et øget samarbejde mellem fiskere og biologer, der skal løse problemet i Østersøen. Jeg synes også, der skal være samarbejde mellem fiskere og biologer, men jeg tror bare ikke, det løser problemet. Jeg tror ikke, at man foruden det, hr. Jan Kørpe Christensen har nævnt, kan undvære de forskellige strukturforanstaltninger, som dette Folketing har vedtaget for at hjælpe fiskerierhvervet igennem, til der bliver bedre tider.

Men jeg må konstatere, at hver gang der har været forslag om at hjælpe fiskerierhvervet, har Fremskridtspartiet stemt imod. Så det er tomme ord, vi hører fra Fremskridtspartiet om partiets fiskeripolitik.

Sonja Albrink (CD):

Da CD's ordfører, hr. Svend Aage Jensen, ikke kan være til stede i dag, skal jeg fremføre CD's synspunkter på fiskeriområdet.

Initiativer på fiskeriområdet kan ikke ses isoleret som tiltag, der kun vedrører fiskerierhvervet. Initiativerne og beslutningerne på fiskeriområdet må koordineres nøje med bl.a. miljø- og arbejdsmarkedspolitik. Hele grundlaget for fiskerierhvervet er jo selvsagt, at der er nogle fisk at fange i vores farvande. Fiskebestanden må altså sikres dels gennem et tilstrækkeligt godt havmiljø, dels ved at undgå overfiskning.

I Fremskridtspartiets forespørgsel er der lagt særlig vægt på forholdene omkring fiskeriet i Østersøen, og netop her kan vi temmelig præcis sætte navne på de lande, som har indflydelse på miljøet dér. Kun få af de lande, som grænser op til Østersøen, er medlemmer af EF, og det er derfor ikke tilstrækkeligt at sætte os sammen i dette forum og diskutere initiativer, der kan sikre et fornuftigt havmiljø i Østersøen. Det må ordnes i en bredere forsamling.

På den anden side kan EF have interesse i gennem økonomisk hjælp og rådgivning at hjælpe en del af Østersølandene til at mindske forureningskilderne, som medvirker til et dårligt havmiljø og dermed til en forringelse af fiskerimulighederne.

Opretholdelsen af en rimelig fiskebestand betinges også af, at der til stadighed er et yn-

[Sonja Albrink]

gelgrundlag. Derfor mener jeg, det er rigtigt at indføre krav om større maskevidder. I den tidligere regerings redegørelse om fiskeripolitikken i begyndelsen af denne samling omtales forslag som klækning og udsætning af fiskeyngel. For disse initiativer gælder det naturligvis, at det ikke nytter noget, at Danmark alene sætter dem i gang og bare lader andre høste frugten af vor indsats. Der må helt klart gøres en indsats på internationalt plan, hvad enten det drejer sig om fiskeri i Østersøen eller i andre havområder.

Fiskeriministeren nævnte i sit indlæg, at målet opnås gennem økonomiske incitamenter i stedet for gennem forbud og påbud. CD ser også hellere målene opnået på denne måde, men det kan næppe undgås, at man også må gribe til forbud og påbud.

I Fiskeriministeriets rapport om fiskeriets ressourceforvaltning anbefales en særlig kvotering af fangstmængde og fangstpladser sat i forhold til fartøjsstørrelse. Når arbejdsgruppen bag rapporten finder, at en sådan licensordning kan bidrage til en løsning af fordelingsproblemet omkring fiskeriressourcerne, kunne det være et element, der er værd at undersøge nærmere.

Når fiskeripolitikken må kædes nøje sammen med arbejdsmarkedspolitikken i øvrigt, hænger det selvfølgelig sammen med, at en restriktiv fiskeripolitik ofte også vil medføre nedlæggelse af arbejdspladser både på søen og i land. Særlig byrdefuld er denne konsekvens, fordi områderne omkring fiskerihavne i forvejen typisk er hårdt ramt af arbejdsløshed.

Med disse ord om den snævre sammenhæng mellem fiskeripolitikken, det øvrige arbejdsmarked og miljøet må vi tilslutte os ønsket om et større internationalt samarbejde på området. Vi kan derfor stemme for regeringspartiernes dagsorden og ikke for de to andre fremsatte dagsordener.

Hans Larsen-Ledet (RV):

Det er egentlig et meget dystert billede, der tegner sig for det danske fiskeri, og vi har her med korte mellemrum i Folketinget drøftet forskellige kriseforanstaltninger, reguleringsmuligheder og begrænsning i antallet af fiskerfartøjer, men det ser stadig ud til, at kapaciteten er for stor i forhold til de tilgængelige fiskeresourcer. EF, politikerne, ministrene, embeds-

mændene og biologerne får skylden for, at der er for få fisk.

Fiskerne, der er afhængige af fjordene og havet omkring Danmark, er bitre. Mange af dem har store økonomiske vanskeligheder, og følgevirksomhederne føler stor usikkerhed for fremtiden. Sådan opfatter jeg nogenlunde situationen hos fiskerne og stemningen dér. Selv om man i den forbindelse er lægmand, har man lov at gøre sig overvejelser over, hvad der kan være i vejen.

Der er særligt tre områder, der påkalder sig min interesse som noget, der kan spille ind med hensyn fangstmulighederne, nemlig forurening, højtudviklet fisketeknologi og svingninger i fiskebestanden.

Kan det være muligt, at vi oplever et sammenfald mellem disse tre områder? Man kan med sit blotte øje se, at havet er anderledes, end det var for 30-40 år siden. I stormvejr for de hvide skumklatter let hen ad stranden og var ikke til at rende op. I dag er der gulligt, klistret skum, som ikke flyver nogen steder hen. Det kan vi se, det er ikke noget, vi behøver et laboratorium for at konstatere. Vi ved, at havet er kæmpestort, og at vi som mennesker har været med til at påvirke det, så det er blevet meget anderledes på 30-40 år.

Den højtudviklede fisketeknologi med avancerede fangstredskaber og -metoder gør, at man kan fiske havene tomme. De eneste, der tør slippe alle de hestekræfter, al den teknologi løs på fiskebestanden, er nok Fremskridtspartiet. De nærer ingen bekymring for at slippe alt det nye løs på vores fiskebestand.

Der er også gamle fiskere, der siger, at der er de samme muligheder til vands som til lands for svingninger i høstudbyttet, at der også kan være store svingninger i fiskebestanden. Enten det nu er det ene eller det andet, der er skyld i, at der ikke er fisk nok til den nuværende fiskekapacitet, så er et indgreb under en eller anden form nødvendig efter radikal opfattelse. Vi kan diskutere formen, vi kan diskutere metoderne. Jeg havde troet, at der i dag var et stort flertal her i Folketinget for en gennemførelse af EF-Fællesskabets nye forvaltningsprincipper, som er vedtaget i grundforordningen af 20. december 1992.

Nu har hr. Risgaard Knudsen talt om, at det, der sker i Markedsudvalget, er fortroligt. Alligevel vil jeg gerne bede om formandens tilla-

[Hans Larsen-Ledet]

delse til at læse op, hvad det står i Rådets forordning, artikel 4:

»For at sikre en rationel og ansvarlig udnyttelse af ressourcerne på et bæredygtigt grundlag vedtager Rådet efter fremgangsmåden i Traktatens artikel 43, medmindre andet er fastsat, fællesskabsbestemmelser om betingelserne for adgang til farvande og ressourcer og for udnyttelse af dem. Disse bestemmelser skal bygge på de foreliggende biologiske, socioøkonomiske og tekniske analyser og især de rapporter, der udarbejdes af den i artikel 16 omhandlede komité.

Disse bestemmelser kan navnlig omfatte foranstaltninger for hvert fiskeri eller hver fiskerigruppe med henblik på følgende:

...

c) fastsættelse af kvantitative fangstbegrænsninger

...

e) fastsættelse af, hvilket antal og hvilke typer fiskerifartøjer der kan få tilladelse til at fiske«.

Jeg må sige, at det opfatter jeg som, at det, man beskriver her om kvoter, er det, der er truffet beslutning om på daværende tidspunkt; den 20. december 1992 er man gået ind for dette, og det er Danmark efter min opfattelse også. Sådan forholder det sig.

Men det vil altså sige, at uanset hvor liberal man er, og hvor meget man hylder kræfternes frie spil om at lade falde, hvad ikke kan stå, er man nødt til at tage stilling til, hvordan man beskytter fiskebestanden, og håndhæve disse regler. Det er ikke, fordi vi eller andre har lyst til at foretage nogen form for regereri over for fiskerne. Det er – for at blive i spørgerens sprog – et forsøg på at skabe ordnede forhold for fiskerne.

Det er helt klart af stor betydning for det danske samfund og for vores bosætningsstruktur, at fiskeriet også kan foregå ved de mindre fiskesteder. Vi har efter radikal opfattelse en overordnet interesse i, at der kan tages hensyn hertil. Det understreges i øvrigt også af den arbejdsgruppe, som fiskeriministeren har nedsat, at der bør tages regionalpolitiske hensyn, og at man kan tage hensyn til en svag erhvervsstruktur samt muligheden for fastholdelse af de små fiskerisamfund. Det vil vi meget gerne understrege som noget, vi lægger vægt på.

Fiskeriministeren sagde i sin svartale til Fremskridtspartiet, at hovedmålet med den nationale forvaltning er at opnå fuld udnyttelse af de tildelte kvoter og tilpasse reguleringen de naturlige fiskerimønstre. Fiskeriministeren er også parat til at diskutere, at reguleringssystemerne skal tilgodese mulighederne for særlige vilkår for små fiskerifartøjer. Det er vi fra radikal side godt tilfredse med, og det vil vi gerne støtte. Og vi vil advare imod, at vi koncentrerer vores fiskeri til at foregå udelukkende fra kæmpestore både.

Men vi er godt tilfredse med den holdning, fiskeriministeren har gjort rede for her, når der skal diskuteres kapacitetsstyring og mængde-regulering. En regulering af fiskeriet er nødvendig, det er vi nødt til at fastslå, og det er min opfattelse, at der også i salen vil være et stort flertal herfor. Og så kan vi heller ikke undgå kontrolforanstaltninger. Her kniber det ofte med forståelsen hos fiskerne, og jeg kan også godt se, at det mange gange er irriterende. Men måske kan ministeren starte med at præmiere de fiskere, der gør det rigtige, der hjælper med at finde frem til nogle nye metoder, bl.a. måske det med større masker; at præmiere dem, som gør det rigtige, kan måske være med til at skabe større forståelse hos erhvervets udøvere.

Det bliver spændende at se resultatet af de forhandlinger med fiskeriets organisationer, som ministeren indleder i morgen. Det er selvfølgelig meget afgørende for den danske forståelse for nødvendigheden af indgrebene over for fiskeriet, at man i de øvrige EF-lande også respekterer de nye beslutninger, der tages. Jeg tror, at regeringen og fiskeriministeren vil slippe meget lettere fra operationen ved at kunne stå inde for, at de øvrige fiskerinationer inden for EF i praksis respekterer EF's nye fiskeripolitik fuldt ud.

Altså radikal opbakning til vores fiskeriminister, når det drejer sig om at skabe en fiskeripolitik, der er logisk, forståelig og retfærdig. Vi kan fra radikal side støtte den dagsorden, som den socialdemokratiske fiskeripolitiske ordfører er medforlagsstiller til.

(Kort bemærkning).

Aage Brusgaard (FP):

Hr. Hans Larsen-Ledet nævnte, at Fremskridtspartiet helt ublu ville frigive alt fiskeri.

[Aage Brusgaard]

Det er rent faktisk ikke sandt. Nu vil jeg gerne undskyldte hr. Hans Larsen-Ledet, for han sad ved ordførerbordet og har ikke set vores dagsordensforslag, som er delt rundt.

Det er ganske rigtigt, at Fremskridtspartiet vil have mere og større frihed for fiskerne, nemlig ved at vi bortkaster kvoterne. Men vi skriver i vores motiverede dagsorden:

»Folketinget opfordrer regeringen til straks at rejse krav om genforhandling af EF-aftalerne på fiskeriområdet med henblik på at ophæve kvoteordningerne og erstatte dem med tekniske bevaringsforanstaltninger.«

Og med »tekniske bevaringsforanstaltninger« mener vi, som vores ordfører har forklaret, at vi gerne vil være med til noget med mindstevål, vi vil gerne være med til noget med eventuel maskestørrelse og fredning i gydeperioderne. Vi vil altså gerne være med til at regulere nogle ting, som fiskerne rent faktisk kan leve med.

Men så vil jeg også gerne nævne, at ingen fra partierne V, K og S har været oppe at kommentere den dagsorden, de alle stemte for den 10. december 1987. Der er ingen, der har nævnt et ord om det. Hr. Hans Larsen-Ledet fra Det Radikale Venstre var også med til at fremsætte den dagsorden. Ser man på de ting, man har vedtaget i Folketinget, ser det faktisk ud, som om man overhovedet ikke har læst på den dagsorden siden. Og så er der jo rent faktisk ikke meget ved, at man fremsætter den ene motiverede dagsorden efter den anden. Derfor vil jeg også gerne sige, at i den dagsorden, der er fremsat af regeringspartierne, altså inklusive Det Radikale Venstre, står der:

»Idet Folketinget tager til efterretning, at regeringen bekræfter sin målsætning . . .«, og så skriver man i første pind:

»at bidrage til en gennemførelse af Fællesskabets nye forvaltningsprincipper . . .«.

Det vil altså sige, at man yderligere underlægger sig de forordninger, der kommer fra EF-lovgivningen.

Det er altså ikke korrekt, hr. Hans Larsen-Ledet, at Fremskridtspartiet vil give fiskeriet helt frit. Vi vil gerne være med til nogle systemer, der kan bevare de små yngelfisk.

(Kort bemærkning).

Jan Kjøpke Christensen (FP):

Nu skal jeg naturligvis ikke bruge tiden på

at gentage, hvad hr. Aage Brusgaard sagde. Men jeg kan ikke undlade at spørge, om hr. Hans Larsen-Ledet ikke en anden gang i hvert fald vil korrigere sit manuskript i forhold til det, der bliver sagt i salen, for jeg nævnte – og jeg understregede netop flere gange – at vi er parate til på ethvert tidspunkt at bytte kvotesystemet ud med de tekniske bevaringsforanstaltninger. Det var bare ét af de systemer, vi foreslog.

Derfor vil jeg anbefale, at man ikke en anden gang bare går på talerstolen og siger: Det eneste parti, der vil gøre det fuldstændig frit, er Fremskridtspartiet. Det var faktisk ikke det, jeg sagde her fra talerstolen tidligere. Så en anden gang vil jeg gerne have, at hr. Hans Larsen-Ledet også lytter til, hvad der bliver sagt fra talerstolen.

Med hensyn til biologerne, at det skulle være deres ansvar, skyld osv. – ja, jeg ved ikke. Jeg må nok sige, at jeg mener ikke, det er biologernes opgave er at give politiske råd. De må konkludere ud fra de undersøgelser, der er lavet. Det er det, biologerne kan og må. Men jeg mener, at det er forkert, sådan som vi har set ofte, at de ligefrem – også i aviserne – giver politiske råd om, hvad der skal ske fremover med havene. Det må være politikernes og i den forbindelse naturligvis ministerens opgave. Det er efter min opfattelse en stor fejl, at man lader biologerne give disse politiske råd.

Lysholm Christensen (KRF):

Skønt debatten i dag har haft en vis underholdningsværdi, kan jeg ikke skjule, at jeg tidligere har haft opgaver, der var morsommere og mere håbefulde end at skulle holde en tale om fiskeriets vilkår, for fiskeriet i Danmark er i en yderst vanskelig situation. Det er ikke vanskeligt at sætte sig ind i den enkelte fiskers daglige tilværelse, som er præget af små kvoter, lave priser, høje omkostninger, en høj kassekredit og truende tvangsauktion. Det er ikke underligt, at frustrationen breder sig i fiskerihavnene.

Jeg tror ikke, at der er nogen her i Folketinget, som vil fralægge sig det politiske ansvar for fiskeriets forhold, men når frustrationen over forholdene også breder sig her i huset, skyldes det vel, at der er kendsgerninger, som unddrager sig politisk styring og hurtige indgreb. Jeg tænker f.eks. på priserne på de lande-

[Lysholm Christensen]

de fangster, som jo er underlagt markedsvilkår og aftaler. De lader sig ikke uden videre ændre. Endelig er der forekomsterne af fisk. De er for tiden ikke så store, som de har været tidligere. Det har vi ikke så megen mulighed for rent politisk at gøre noget ved, og der kan være mange årsager til, at bestandene ikke er så store, som de har været. Det skal jeg ikke komme nærmere ind på. Man kan også sige meget om den biologiske rådgivning, men jeg mener ikke, at man kan afvise, at biologerne har ret, når de påviser de bestande, som de gør nu.

Få er i dag så virkelighedsfjerne – jeg vil næsten sige uansvarlige – så man taler om helt frit fiskeri. Et ureguleret fiskeri vil føre til alles kamp mod alle, en kamp på kapitalens betingelser, og med den motorkraft, de effektive redskaber og det fintmærkende isenkram, man har i styrehuset, vil man hurtigt kunne gøre ubodelig skade både på havmiljø og på fiskebestande.

Fiskeripolitikken i EF og i Danmark hviler jo på den såkaldte grundforordning, som blev revideret i 1992. Det var i den tidligere fiskeriministers funktionstid, og ordningen blev tiltrådt af et stort flertal her i Tinget. Det er godt at konstatere her i dag, at grundforordningen er blevet bekræftet af hele Folketinget – stort set i hvert fald. Næste initiativ på det fiskeripolitiske område efter grundforordningen kom i april 1993, hvor der blev indgået en aftale med erhvervets organisationer, en aftale, som indeholder mange gode elementer, men som ikke er tilstrækkelig til at løse alle problemer.

I forlængelse af denne aftale nedsatte ministeren en arbejdsgruppe, som fik til opgave at se på fiskeriets ressourceforvaltning. Arbejdsgruppens rapport af 19. maj 1993 indeholder en række forslag, som nu skal drøftes med fiskeriets organisationer. Efter min opfattelse er rapporten et meget konstruktivt bidrag, som kan bruges til afhjælpning af en del af erhvervets problemer, og derfor ser jeg frem til, at organisationerne nu hurtigt tager imod en invitation og går aktivt ind i forhandlinger om, hvilke tiltag der kan sættes i værk inden for grundforordningens rammer. Der er rent faktisk en række muligheder inden for denne grundforordnings rammer, og jeg vil nævne nogle elementer, som jeg finder væsentlige i den fremtidige debat om disse sager.

Tekniske bevaringsforanstaltninger er også for mig at se et ganske udmærket redskab i den fremtidige fiskeripolitik. Der er bare det problem, at jeg ikke tror på, at tekniske bevaringsforanstaltninger kan afløse vores kvotesystem fuldt ud. Vi vil stadig have behov for en vis form for fordeling ved hjælp af et kvotesystem, men tekniske bevaringsforanstaltninger er ganske udmærkede. Lad os prøve at gå videre ad den vej.

Flerarts- og flerårskvoter har været drøftet nu igennem flere år, så vidt jeg erindrer. Nu bør det snart føre til resultater. Der er også nogle muligheder på det område.

Jeg tror også, at der er muligheder i et selektivt fiskeri og forsøgsfiskeri, som fiskeriministeren har foreslået det i sin tale. Vi ser gerne, at sådanne forsøg bliver sat i værk hurtigst muligt.

Jeg tror heller ikke, vi kommer uden om en fortsat reduktion i tonnagen – ikke kun i Danmark, men også i hele EF. Vi har tillid til, at ministeren presser på, således at de andre EF-lande også overholder de aftaler, der er indgået på det område, og får nedsat deres tonnage i den takt, det er aftalt. Men nu gælder det så om at få fastlagt eller sammensat en fremtidig tonnage på bådtyper og båd størrelser, en flåde, som passer til de sparsomme forekomster, som vi må forholde os til.

Jeg mener også, at det alvorligt bør overvejes, som det i øvrigt også er foreslået i den omtalte rapport, at man indfører en licensordning for de enkelte både, specielt de større fartøjer. Jeg skal ikke beskrive det i detaljer, det må bero på aftaler, hvordan man skal strikke det sammen, men jeg tror, det ville være godt at lave nogle licensaftaler for de enkelte både.

Endelig bør der udfoldes alvorlige bestræbelser på at udnytte forekomsterne noget bedre. Jeg tænker her på discard-problemet. Det er uanstændigt, at der formentlig ryger for mange fisk ud over rælingen til ingen verdens nytte. Der må kunne laves nogle mere smidige ilandtagingsregler, så de ressourcer, der er, kan udnyttes noget bedre.

Endelig vil jeg gerne udtrykke min anerkendelse til erhvervets udøvere. Jeg synes, det er prisværdigt, at man holder ud under disse meget vanskelige vilkår, at man trods alt fortsat driver sit erhverv, så godt man nu kan. Det er bestemt ikke misundelsesværdigt i øjeblikket,

[Lysholm Christensen]

og jeg håber, at denne debat har afspejlet en vilje til at få gjort noget ved problemerne, i den udstrækning vi kan gøre det herfra.

Endelig skal jeg meddele, at vi naturligvis kan stemme for den af Socialdemokratiet foreslåede dagsorden.

Aage Brusgaard (FP):

Jeg fornemmer, at debatten er ved at ebbe lidt ud. Inden ministeren skal svare på alle de spørgsmål, der er kommet, er det vel relevant at stille sig selv det spørgsmål, hvad publikum egentlig har fået ud af debatten her i dag. Jeg tror, at mange og pressen, der jo skal videreformidle det til befolkningen, føler, at det har været noget af en tynd kop te. Der er ingen konkrete ting kommet frem om, hvad man rent faktisk vil hjælpe fiskerne med. Alle ved jo – i hvert fald alle her i Tinget, der snakker med fiskerne en gang imellem – at kvoterne stort set kun er en billet for fiskerne til at komme på havet. Der bliver snydt med fangstkvoterne; det siger fiskerne selv, og så må det jo være rigtigt. Det gør man ikke af ond vilje, det gør man ganske enkelt af nødvendighed for i det hele taget at overleve. Det er utilfredsstillende for fiskerne, og det er utilfredsstillende for os som politikere, at vi skal lukke øjenene for det. Men alle politikere ved det. Fiskerne indrømmer det.

Nu står jeg her med Jyllands-Posten fra i går. Der står, at misforholdet mellem fiskernes oplevelser på havet og de biologiske rådgiveres undersøgelser vil blive rejst på Danmarks Havfiskeriforenings møde.

En af de ting, jeg synes man konkret kunne gøre, var at forlange, at biologerne skal med fiskerne ud, når de laver de undersøgelser, de nødvendigvis skal lave, for at se, hvor mange fisk der er i fjordene, sådan at der bliver en slags dobbelt kontrol, og sådan at biologerne rent faktisk oplever fiskeri i det virkelige liv. Vi får mange historier om, at det ikke rigtig er ting fra det virkelige liv, biologerne kommer med.

Jeg forstår også, at mange fiskere må tage sig lidt til hovedet. Hver gang der er økonomiske problemer i andre lande, f.eks. de baltiske lande, er der ingen grænser for, hvad Folketinget vil gøre. Så lyder det altid: Vi rige lande må hjælpe de fattige lande. Dét tror jeg nok at mange fiskere føler, at når det er landets egne borgere, der trænger til hjælp, er det, som om hjælpen er meget langt væk.

I Jyllands-Posten fra i går står der også: »Gældsætningen er i 1992 øget med knap 400.000 kr. pr. fartøj. En stor del af den danske fiskerflåde styrer direkte mod økonomisk forlis. Gælden stiger, samtidig med at indtjeningen falder, ...« osv.

Så står der, at den gennemsnitlige gæld pr. fartøj er 3,8 mio. kr. i dag. Sidste år var den 3,4 mio. kr. Der står også, at regnskabsanalyser viser, at de enkelte fartøjer i gennemsnit kun har haft et overskud på 147.000 kr. sidste år. Det kan alle jo regne ud er fallit i løbet af ca. 1 år, for med 147.000 kr. kan man jo umuligt forrente 3,8 mio. kr.

Jeg synes, at ikke blot regeringen, men også Venstre og De Konservative tager alt for let på de problemer, som fiskerne rent faktisk står med. Vi skal lytte til fiskerne selv. Det, de vil have ophævet, er kvoterne. De vil have mere frihed til at fiske, og det er der ingen der har givet løfter om her i dag, ud over Fremskridtspartiet.

Fiskeriministeren (Bjørn Westh):

Det har været en lang debat. På mange punkter kan man egentlig føle, at den har vist mere divergerende opfattelser, end der vel egentlig er tale om divergerende opfattelser, for der er måske ikke så stor forskel, som man kunne få indtryk af. Og der er sagt meget, som jeg mener mere er til udvortes brug end til egentlig løsning af de problemer, som vi rent faktisk står over for.

Hr. Aage Brusgaard kommer f.eks. her og siger, at det, der er blevet sagt fra min side, er en tynd kop te, selv om han tidligere i debatten har sagt, at han ikke har kunnet overvære debatten, fordi han har siddet i andet møde. Det kan jo ikke have meget at gøre med, hvad jeg har sagt i dag.

Hr. Aage Brusgaard siger, at biologerne burde være med på fangstrejserne. Jamen det er de såmænd også ofte.

Hr. Aage Brusgaard spørger, hvorfor vi ikke kan gøre noget for de fiskere, der har en svag økonomi, samtidig med at hans parti flere gange i dag har forklaret, hvorfor man stemte imod f.eks. en refinansieringsordning, der skulle hjælpe på nogle af de gældsproblemer, hr. Aage Brusgaard fremhæver.

Man kan jo spørge sig selv, hvad der egentlig er værdien ved at have en sådan debat, når

[Fiskeriministeren]

man bagefter bare går op og læser op af Jyllands-Posten og så siger: Jeg har i øvrigt ikke deltaget i debatten, men I andre har ikke forstand på det. Hvad er værdien, når det skal foregå på den måde?

Men så vil jeg vende mig til de andre ordførere, og jeg vil straks udtrykke min anerkendelse over den begejstring og den gejst, der var over den konservative ordfører, og de meget klare signaler og de helt præcise forslag, der var til at få løst de problemer, vi står over for her. Jeg synes, det var meget imponerende, i hvert fald hvis man selv tror på, at det, man sagde, skulle kunne løse problemerne i større omfang end det, vi andre har foreslået.

Der var et konkret spørgsmål fra hr. Kirkegaard, som jeg skal kommentere. Det var spørgsmålet om sild, og om vi ville arbejde for, at der kunne afsættes flere sild til andet end komsum. Dertil kan jeg sige, at der foreligger en rapport om sildeforekomsterne til det kommende Rådsmøde, hvor vi netop skal drøfte den sammenhæng. Jeg vil gerne være lidt forsigtig med at trække det alt for voldsomt frem, for vi har et industrifiskeri i Danmark, som de andre lande er meget skeptiske over for. Der er megen skepsis i de andre lande over for det industrifiskeri, vi udøver. Jeg mener, det foregår fuldt forsvarligt, men det er en følsom diskussion at tage sild op dér. Men vi er imidlertid nået så langt frem nu, at vi har fået en rapport, og jeg håber, vi kan få en fordomsfri og fornuftig diskussion af det på Rådsmødet næste gang.

Hr. Kirkegaard spørger også, hvordan det går f.eks. med aftalen om refinansieringsordningen. Ja, den er tiltrådt af Finansudvalget den 12. maj, den er godkendt i Fiskeribankens bestyrelse og sat i værk, fuldstændig som den var aftalt. Der har været drøftelser, om man skulle ændre på aftalen, men fiskeriets organisationer har fastholdt den, fuldstændig som den var, og det har jeg støttet dem i; det var aftalt, og sådan er den gennemført.

De andre ordninger, der er aftalt, er også sat i værk, kapacitetsordningen, ophørsstøtte og andet kan søges, osv.

Hr. Kirkegaard var så inde på, at man ønsker et mere fleksibelt kvotesystem, og at det, man besluttede i december, ikke var slutmålet. Nej, men det er jo præcis heller ikke det, der er udtrykt i regeringspartierne dagsordensfor-

slag. Tværtimod peges der på, hvilke ting man skal arbejde videre med, og at der skal komme forslag hertil i år. Så det er bestemt heller ikke slutmålet for regeringen; men regeringen respekterer den beslutning, der blev truffet.

Som diskussionen her er forløbet, er det imidlertid, som om Venstre og Konservative ikke har villet respektere beslutningen, og jeg tror, hr. Hans Larsen-Ledets oplæsning af rådsforordningen er et klart eksempel på, at de tidligere regeringspartier ligesom har villet smygge sig uden om det, man selv var med til at etablere i december 1992 i forlængelse af det, den daværende regering også gik ind for i 1983. Det forlængede man altså i 10 år, og vi har så arbejdet så meget med det, som vi kunne, for at få lavet det på en lidt anden måde, sådan som vi gerne vil have det.

Så kommer jeg til hr. Tørnæs, der med stor patos siger, at kvoteordningen afgjort er fiskeriets største problem. Det mener jeg ikke. Jeg mener, det er, at der er for få fisk. Jeg mener ikke, at det er kvoteordningen, men antallet af fisk, der er det største problem. Men den kvoteordning, vi har, er den daværende regering altså gået ind for. Og man gik ind for den med en relativ stabilitet – der jo er rygraden i kvotesystemet – og det er det, man nu løber fra.

Jeg opfatter hr. Tørnæs' diskussionsindlæg her i dag som lidt af et fif. Man stiller sig op og siger: Vi er imod én form for kvoter – dem, der har noget med biologi at gøre – men dem, der har noget med regulering at gøre, går vi ind for. Det giver os tilladelse til at sige til fiskerne, at vi er imod kvotesystemet. Og så glemmer man forklaringen om, at det kun er en del af kvotesystemet.

Men jeg tror, det er lige gyldigt for fiskeren, om han sejler ind i den ene eller den anden form for kvote; han er lige generet af den, når han sejler ind i den. Men hr. Tørnæs prøver ligesom at komme ud over den ubehagelighed, der ligger i, at den relative stabilitet også kræver, at vi har et kvotesystem. Men vi må sikre, at bestandene bliver så store – bl.a. gennem tekniske bevaringsforanstaltninger og andet – at der bliver flere fisk at fiske på, så kvoten ikke føles så snærende, den kvote, som hr. Tørnæs jo også må anerkende at der skal være, og som hr. Tørnæs jo også tidligere anerkendte at der skulle være.

[Fiskeriministeren]

Hr. Tørnæs siger jo også, at det er en fordel, at Danmark kan fiske i hele EF-havet. Det er det også. Men det er jo også derfor, vi har den relative stabilitet, der også udspringer af, at vi har et kvotesystem. Men vi skal have bestandene til at vokse, og det er jeg fuldstændig enig med ordførerne i at vi skal. Derfor har regeringen også iværksat konkrete forsøg på det, Venstre og De Konservative efterlyser her. Det er os, der har fået bevilget penge til at lave de forsøg med torsk, der f.eks. foregår i Nordsøen i øjeblikket.

I den tale, jeg holdt tidligere i dag, sagde jeg, at jeg ville lave forsøg – hvis vi kan blive enig med erhvervet om, hvordan vi skal gøre det – for at finde ud af, hvordan vi kunne lave en indsatsregulering af fiskeriet f.eks. i Kattegat. Vi tager jo præcis de ting op. Men vi prøver ikke at stikke fiskerne blå i øjnene ved at sige, at vi kan afskaffe én del af kvotesystemet, så de tror, der ikke er noget, der hedder kvoter, tilbage. Det er dér, jeg er bange for, at hr. Tørnæs prøver at forbistre debatten over for fiskerne.

Så gør hr. Tørnæs et stort nummer ud af, at der ikke blev afholdt uformelt fiskerirådsmøde i Danmark, og at det skulle være det helt ødelæggende for fiskeriet. Jeg kan sige, at da jeg blev fiskeriminister, lå der et brev fra den tidligere udenrigsminister, hr. Ellemann-Jensen, med en henstilling om, at vi aflyste det møde. Det lykkedes os så at få de emner, der skulle have været diskuteret dér, trukket tidligere frem, så det var på det ordinære fiskerirådsmøde, vi kom i gang med diskussionen – på et tidligere tidspunkt. Men jeg havde ikke ventet, at hr. Tørnæs skulle gøre det til en stor ulykke, at jeg havde fulgt en opfordring fra hr. Ellemann-Jensen og EF's Ministerråd. Jeg mener også, det er fuldstændig urimeligt at gøre det til, at det skulle spille nogen rolle for dansk fiskeri.

Fru Birthe Hansen var inde på, at den rapport, der er lavet, er et godt grundlag for os at arbejde videre med, og det mener jeg at fru Birthe Hansen har ret i.

I øvrigt vil jeg sige, at jeg har været glad for ikke mindst de indlæg, der er kommet fra regeringspartierne ordførere, der har peget på, synes jeg, en lang række af de vigtige problemstillinger inden for beskæftigelse, inden for miljø og inden for regulering af fiskeriet. Jeg mener, at regeringen med den aftale, vi har

indgået med fiskerierhvervene, med de forsøg, vi har sat i værk, og med den rapport, der er blevet udarbejdet, har fået et godt grundlag, der er et klart signal til erhvervet om, at vi tager deres problemer alvorligt, og at vi finder, at fiskerierhvervet er et vigtigt primærerhverv for Danmark.

Vi har lavet en aftale om økonomien, der indeholder en refinansieringsordning og en oplægningsordning, og jeg vil gerne her sige, at det har været bemærkelsesværdigt for mig, at ingen ordførere – heller ikke fra Venstre og De Konservative – har nævnt, at der skulle sættes flere penge af til oplægningsstøtte; det vil jeg gerne kvittere for. Det gjorde hr. Tørnæs jo meget ud af under konflikten, men det er ikke blevet rejst fra nogen partier i dag, at man har ønsket yderligere midler sat af dér i forhold til det, regeringen har sat af.

Vi har lavet aftaler om strukturpolitik. Vi indfører en ophørsordning, hvor de fiskere, der er over 55 år, også kan få et beløb; det tror jeg er en god ting. Vi arbejder for at få et fremtidigt analyseinstrument, så vi løbende kan få analyser af fiskeriets situation, der kan give baggrund for en fornuftig diskussion; noget man har savnet. Vi arbejder med en konjunkturudligningsordning. Vi arbejder med uddannelsesspørgsmål. Vi har sat produktudvikling i værk. Vi forlænger Føtek-ordningen. Vi arbejder med kontrol af tredjelandslandinger. Vi har fået gennemført en referenceprisordning for tredjelandslandinger.

Og så har vi fået lavet en rapport om regulering, der bygger på forskning og forsøg, en rapport, som er blevet rost fra mange sider. Og som jeg nævnte i min tale, har fiskeriets organisationer – i hvert fald den ene af dem – bedt om at få lov til at drøfte denne rapport med medlemmerne på medlemsmøderne, inden vi lagde os alt for fast på det, sådan at den enkelte fiskers tanker om, hvordan det her kunne laves bedre i fremtiden, kunne indgå i regeringens vurderinger. Det er klart, at jeg synes, det er positivt, at man har modtaget rapporten på den måde, at man vil gøre et seriøst arbejde ud af den, men det betyder selvfølgelig også, at det ville være forkert af mig at konkludere helt firkantet på rapporten allerede i dag.

I morgen har jeg den første drøftelse med organisationerne vedrørende rapporten. Derefter vil mange fiskeriforeninger tage den op

[Fiskeriministeren]

på medlemsmøder, og så skal vi have draget nogle konklusioner, når disse medlemsmøder er overstået. Det mener jeg er et godt og positivt signal til erhvervet.

Kirkegaard (KF):

Jeg vil gerne takke fiskeriministeren for svaret om fangster af sild og de drøftelser, der skal være på det kommende Rådsmøde. Jeg er fuldstændig opmærksom på den følsomme diskussion, der er om industrifiskeri, når vi drøfter det med andre EF-lande. Der er givetvis behov for en vis oplysningsvirksomhed om, hvad det egentlig er, vi gør, når vi driver industrifiskeri her i Danmark, og at vi ikke hermed driver rovdrift på havets ressourcer. Så jeg håber, der kommer noget positivt ud af det.

Men jeg har et spørgsmål mere til fiskeriministeren. Jeg står her med et Ritzautelegram fra i går kl. 18.20. Det er et telegram, der fortæller, at fiskeriministeren nu ikke med biologernes anbefaling kan få genåbnet torskefiskeriet i Østersøen, som siden den 1. juni i realiteten har været stoppet, efter at fiskerne på 5 måneder har brugt hele kvoten for 1993.

Det er jo et problem, der er udsprunget af aprilaftalen, hvor der blev åbnet op for, at man kunne fiske kraftigere med det samme inden for hele årskvoten. Jeg går ud fra, at fiskeriministeren gjorde det på baggrund af forhåbninger om, at han kunne stille et eller andet i udsigt i sidste halvår af 1993, og derfor vil jeg gerne have fiskeriministeren til at sige noget om, hvad fiskeriministeren har til hensigt i resten af 1993. For sker der ikke noget, er der altså et kolossalt problem for de pågældende fiskere.

Så skylder jeg også at komme med en melding om det dagsordensforslag, som er fremsat fra regeringspartierne, og som får støtte fra SF. Det vil sige, at forslaget er sikret vedtagelse. Efter min opfattelse er dagsordenen relativt intetsigende, og det vil også sige, at eventuelle skadevirkninger ville være til at overse. Men jeg mener ikke, det er en intetsigende dagsorden, der er behov for i den aktuelle situation, og vi kan ikke stemme for regeringens dagsorden.

Jeg vil også gerne fæstne det op på et konkret punkt, nemlig det sidste, hvor der står, at regeringen opfordres til at komme med forslag på baggrund af arbejdsgruppens rapport inden

årets udgang. Jeg havde nogle generelle bemærkninger om rapporten, men rapporten er endnu ikke diskuteret færdig i fiskeriets organisationer, og jeg vil ikke på nuværende tidspunkt give regeringen grønt lys til at fremsætte et hvilket som helst forslag på baggrund af arbejdsgruppens rapport. Jeg vil i alt fald forbeholde mig ret til at lytte til fiskeriets organisationer, inden jeg endeligt tager stilling. Også på den baggrund kan Det Konservative Folkeparti ikke støtte den dagsorden, som regeringspartierne har foreslået.

Efter min opfattelse er det, der er behov for i dag ud over de mange ord, som vi har hørt, et klart budskab om fremtiden for dansk fiskeri. Og det, der især er interesse for, er, hvordan vi vil tackle problemerne med kvotesystemet. Dette klare budskab ligger i det dagsordensforslag, som er fremsat af Det Konservative Folkeparti og Venstre. Det kommer desværre nu, så vidt jeg kan se, ikke til afstemning. Det beklager jeg, for det er nok denne afslutning på debatten, vi havde haft brug for – altså en vedtagelse af denne dagsorden. Men det kommer altså ikke til at finde sted.

(Kort bemærkning).

Aage Brusgaard (FP):

Det er til fiskeriministeren. Jeg havde egentlig håbet, at ministeren i sine afsluttende bemærkninger ville kommentere de fremlagte dagsordener lidt.

I vores sidste afsnit siger vi: »Folketinget pålægger desuden regeringen at nedjustere den danske fiskerikontrol til et niveau ikke højere end gennemsnittet i det øvrige EF.« Det skriver vi på baggrund af en formodning, en mistanke, om, at vi har mange flere fiskerikontrollører end de andre lande.

Jeg havde den fornøjelse at være til EF-møder sammen med fiskeriministeren her i forbindelse med folkeafstemningen om Unionen. Der kunne jeg læse op fra, jeg tror, det var Ekstra Bladet, at Belgien kun havde én fiskerikontrollør plus to embedsmænd, hvor vi havde 250. Det mente fiskeriministeren jo var lidt overdrevet. Så spurgte jeg, om jeg ikke kunne få det skriftligt, og det har jeg så her.

Vi har 275 ansatte i fiskerikontrollen. De 49 er rent administrativt ansatte, 119 er til praktisk kontrol og service på land. Så er der 84 kontrollører til søs og 23 til redning og bugse-

[Aage Brusgaard]

ring. Vi har altså 275 kontrollører her i Danmark, og så søger man om ekstra 12, så vi når op på 287.

Derfor vil jeg gerne spørge ministeren, om han kan oplyse nu eller eventuelt senere kan oversende til Tingets medlemmer, hvor mange kontrollører de andre EF-lande har ansat. Det må være et relevant spørgsmål, for mange af vores fiskere mener jo, de bliver kontrolleret meget, meget mere intenst end de øvrige landes fiskere. Og det er der vel egentlig ingen grund til.

(Kort bemærkning).

Jan Kørpe Christensen (FP):

Det, der får mig herop, er ministerens bemærkninger. Jeg er enig i, at det har været en frugtbar debat, en virkelig god debat, og den har nu været i ca. 3 timer. Det viser, at der faktisk har været grundlag for det, Fremskridtspartiet havde ønsket her i dag, nemlig at få en større diskussion om, hvad vi kan gøre for fiskerierhvervet for at give det bedre vilkår.

Ministeren roste sin egen ordfører fra Socialdemokratiet – det kommer nok ikke bag på nogen, at man roser sin egen ordfører – men ud over ham var der ikke mange, der fik rosede ord fra ministeren. Det eneste, der blev sagt, var, at der har været begejstring under debatten.

Jeg mener ligesom den konservative ordfører, at der ikke er noget konkret i den dagsorden, regeringen er kommet med. Den er intetsigende, som den konservative ordfører ganske rigtigt sagde. Derfor kan Fremskridtspartiet i hvert fald ikke stemme for den.

Ministeren var glad for, at der ikke var nogen, der ønskede flere penge til oplægningsstøtte, heller ikke Venstre og De Konservative. Nej, gudskelov for, at det er holdningen. Men desværre ved vi jo aldrig, hvor vi har regeringen i denne sag, og jeg tager nok ikke meget fejl, hvis det alligevel vil ske på et tidspunkt. Det har jo trods alt i bund og grund været Socialdemokratiets politik på dette område.

Jeg har bemærket, at det er Socialdemokratiet, der tegner debatten i dag. Det er ikke så meget de øvrige regeringspartier, vi hører noget til i debatten. De holder sig pænt og roligt tilbage. Det er o.k., men en gang imellem savner vi, at de også blander sig i debatterne og ikke bare kører efter, hvad Socialdemokratiet siger.

Efter vores opfattelse skal kvotesystemet tackles, og det er ikke sket i denne debat. Der er ikke udsigt til, at der vil ske noget med hensyn til kvotesystemet; det vil vi stadig væk opfordre regeringen til at tænke ganske grundigt over. Her må man sætte ind.

(Kort bemærkning).

Henning Gjellerod (S):

Debatten i dag er rejst af Fremskridtspartiet. Man kunne frygte, at det skulle blive en ren markeringsdebat. Det blev det faktisk også. Vi har set en 5-6 medlemmer af Fremskridtspartiets gruppe gå op og markere deres synspunkter, det ene efter det andet, men nogle markeringer, som altså ikke bidrager til, at vi kommer videre med dansk fiskeris problemer, desværre.

Vi har foreslået en dagsorden, som angiver en arbejdsmåde og nogle sammenhænge, som vi skal arbejde i. Hr. Kirkegaard kaldte den intetsigende, men da han bagefter skulle argumentere for, hvorfor han ikke kunne stemme for den, var den alligevel for konkret på et enkelt punkt, nemlig at den tog udgangspunkt i arbejdsgruppens rapport.

Vi ved udmærket, at denne rapport ikke har været behandlet og ikke har været diskuteret med fiskeriets organisationer, men vi har dog set den, og vi har i øvrigt også selv rost den her i dag. Hr. Kirkegaard har selv rost den både i skrift og i tale. Vi har simpelt hen skønnet, at der er så mange tiltag i den, at vi godt kan skrive, at den kan danne baggrund for nogle forslag. I første afsnit af vores dagsorden står der jo netop, at der skal udarbejdes forslag »efter drøftelser med erhvervet«, så jeg vil berolige hr. Kirkegaard med, at erhvervet sandelig vil blive hørt både om den rapport og om, hvilke fiskeripolitiske forslag der vil kunne komme ud af det.

Jeg vil gerne sige tak til SF, fordi de ville støtte dagsordenen; de har selvfølgelig skønnet, at det er en fornuftig måde at arbejde på.

(Kort bemærkning).

Jan Kørpe Christensen (FP):

Den socialdemokratiske ordfører mener, at det skulle være en markeringsdebat for Fremskridtspartiet, at det er derfor, vi har rejst denne forespørgselsdebat. Det må han gerne mene.

[Jan Køpke Christensen]

Når man tager den situation, fiskeriet befinder sig i, alvorligt, er det klart, at man blander sig i debatten. At der så ikke er så mange medlemmer fra andre partier, der vil blande sig i debatten, er jo ikke vores problem. Vi gør det simpelt hen, fordi vi mener, at det er et alvorligt problem for mange familier, som det er blevet sagt mange gange i dag. Så kan man kalde det markeringsdebat, eller hvad man vil fra Socialdemokratiets side. Og lad os nu bare være ærlige: Socialdemokratiske medlemmer ønsker vel også at markere sig; det holder de sig normalt ikke tilbage for. Vi gør det primært, fordi vi mener, at det her er et alvorligt problem, og et alvorligt problem må også belyses her i dette Ting.

At der er mange medlemmer af Fremskridtspartiet, der er aktive i dag, modsat de andre partier, er jo ikke noget, der skal komme os til skade, og derfor vil jeg bare understrege endnu en gang, at det vil vi også være fremover, når vi føler, at der virkelig er alvorlige problemer i samfundet – som der jo også er på mange andre områder. Det ved hr. Henning Gjellerod også.

(Kort bemærkning).

Kirkegaard (KF):

Hr. Henning Gjellerod kunne ikke forstå min argumentation for ikke at kunne stemme for regeringspartierne dagsordensforslag og gik dermed ind i diskussionen om det sidste punkt, som jeg brugte til konkret at anvise, hvorfor vi ikke kunne stemme for den.

Punktet lyder i al sin enkelhed, at regeringen opfordres til »at fremlægge konkrete fiskeripolitiske forslag på baggrund af arbejdsgruppens rapport inden årets udgang«. Det er intetsigende i den forstand, at der ikke står noget om, hvilke af arbejdsgruppens forslag man tænker på, men det er alligevel tilstrækkelig konkret til, at hvis vi stemte for det og regeringen kom med et forslag, som vi ikke kunne lide, kunne man bruge denne dagsorden til at banke os oven i hovedet med og sige, at vi selv havde bedt om at få sådanne forslag.

Og så trøster hr. Henning Gjellerod med, at man vil da høre fiskeriets organisationer. Jo tak! Vi har visse erfaringer med, hvad det betyder, når den flertalsregering med 90 mandater bag sig, som vi har i øjeblikket, hører på folk. Den handler jo alligevel, som det passer den.

Tørnæs (V):

Fiskeriministeren fremstillede det i sin svar-tale, som om jeg havde udviklet et særlig snedigt trick med hensyn til at sondre mellem kvoteordninger som biologisk bevaringsforanstaltning og politisk fordelingsredskab. Nu har fiskeriministeren jo ikke arbejdet så længe med fiskeriets vilkår, så det skal være ham tilgivet, at han tror, det er et særlig snedigt fif, men for at hjælpe på fiskeriministerens forståelse vil jeg gerne give et klart eksempel på, hvad det drejer sig om.

Når der er tale om, at Danmark får tildelt en kvote af tobis i norsk zone, er det en klar politisk fordeling, som indgår i en aftale landene imellem, og som grundlæggende ikke har til hensigt at bevare eller giver sig ud for at bevare tobisbestanden i norsk zone. Men når der er tale om at fastsætte en kvotebestemmelse, som vi kender det i øjeblikket med torskefiskeriet i Østersøen, i den tro og med henblik på, at man ved at sætte en snæver kvote kan få torskebestanden i Østersøen til at blive større, er der tale om en biologisk bevaringsforanstaltning, ikke blot tale om, at man deler bestanden mellem landene. Jeg prøvede også i mit første indlæg at dokumentere over for fiskeriministeren – hvad mange biologer i øvrigt er enige i – at kvoteordningerne virker direkte hæmmende på bestandsudviklingerne, netop fordi sorteringen foregår på dækket og ikke i havet.

Når fiskeriministeren tillægger mig det udsagn, at kvoteordningen er det største problem for fiskeriet, er det altså rigtigt; men det skyldes jo netop også, at kvoteordningen er medvirkende til, at der er for få fisk, og fiskeriministeren redegjorde jo selv for, at det var problemet. Det er hovedårsagen til, at der er grund til at afskaffe kvoteordninger som biologiske bevaringsredskaber og gennemføre noget andet, som virkelig kan være med til at fremme bestandsudviklingen, altså netop større mindstemål, større maskemål osv., osv., fredningsområder og alle de ting, vi kender så godt.

Der er altså ikke tale om noget særligt teknisk fif i denne sammenhæng. Der er tale om veldokumenterede ting, som de fleste, der har arbejdet med fiskeriets vilkår i en årrække, er fuldt fortrolige med og kan skelne imellem.

Når fiskeriministeren klandrer mig lidt for, at jeg nævnte, at fiskeriministeren havde aflyst det uformelle Rådsmøde, kan jeg da oplyse til

[Tørnæs]

fiskeriministeren, at den tidligere udenrigsminister såmænd havde bedt alle ministre om at overveje, om det var nødvendigt at afholde disse uformelle møder, og at landbrugsministeren såmænd også fik den besked. Men der er vel ingen, der er i tvivl om, at også den nuværende landbrugsminister er indstillet på at afholde disse uformelle møder, og derfor kan man ikke fortænke nogen i, at man måske tager det som udtryk for, at fiskeriets interesser ikke prioriteres lige så højt, når det netop er det uformelle fiskerirådsmøde, som er blevet aflyst. Men hvis det ikke er tilfældet, takker jeg da ministeren for at sige, at årsagen er en helt anden.

Jeg kan ligesom den konservative ordfører sige, at vi ikke kan stemme for regeringens dagsordensforslag af den simple grund, som allerede er nævnt, nemlig at den er totalt inretsigtende.

Niels Højland (FP):

Ja, jeg skal sådan set ikke trække debatten længere ud, for alle synspunkter er mere eller mindre kommet frem. Men at debatten har været så lang tid, vidner jo også om, at der i hvert fald er en vis interesse for dansk fiskeripolitik.

Der skal ikke herske nogen tvivl om, at Fremskridtspartiets fiskeripolitik fremover vil være at få afviklet kvoterne til fordel for mindstemål, større maskestørrelser, eventuel fredning i gydeperioden og eventuel fredning af visse fangstområder.

Det er blevet fremført fra flere ordføreres side, at vi aldrig kommer af med kvoterne som styrende og regulerende redskab, at de vil blive brugt og skal bruges under en eller anden form. Men man kunne da i hvert fald prøve at tage en fiskeart, som gennem en længere periode har vist sig ikke at være truet, og give fiskeriet frit. Det er f.eks. ikke første år, vi har problemer med, at fiskerne ikke kan få lov til at hjembringe alle de tunger, som de får i garnet. Vi kunne da prøve at give fiskeriet frit for tunger over et bestemt mindstemål og se, om tungerne blev udryddet eller truet af den grund; det ville såmænd snart vise sig, at det gjorde de ikke. Så fik biologerne jo ganske vist ikke ret, men vi kunne da prøve det alligevel for at se, om ikke det kunne medvirke lidt til at løse problemerne.

Men nu står vi altså for at skulle vedtage en dagsorden, der er stort flertal for her i Tinget,

og så står de menige fiskere rundt om i havnene, lytter måske efter og spørger: Hvad sker der nu, bliver vores situation bedre eller dårligere, eller sker der slet ingenting? Efter denne debat tror jeg nok, at de fleste fiskere vil konkludere ud fra det gamle mundheld, som vi så tit har brugt ovre hos os, nemlig at det var »meget skrig og lidt ild«.

Fiskeriministeren (Bjørn Westh):

Til hr. Kirkegaard vil jeg sige, at til min store skuffelse viste det sig desværre, at biologerne ikke kunne anbefale, at vi forøgede kvoten. Jeg tror, vi ville få vanskeligheder i Den Baltiske Kommission, hvis vi optog en forhandling om torsken på den baggrund, og jeg tror, at det ville svække vores troværdighed i forhandlingerne i de kommende år, hvis vi på trods af den rådgivning, der nu foreligger, alligevel krævede forhøjede kvoter i Østersøen. Jeg håber, at denne rådgivning kan give mulighed for, at vi kan forøge fiskeriet i Kattegat, eventuelt efter tunger, og den mulighed vil jeg undersøge sammen med erhvervet.

Med hensyn til aftalen om rationerne ifølge fiskeriaftalen med organisationerne var det organisationerne, der ønskede at få sat rationerne op, vel vidende at det ville betyde et tidligere stop. Men derfor er der også indføjet et afsnit om en oplægningsordning i aftalen, som vi netop i disse dage drøfter med organisationerne, og så kan man jo også se hele bornholmerpakken som et svar på den ubehagelige situation, som bl.a. Bornholm er kommet i på grund af forholdene.

Vi vil gerne fremsætte nogle forslag fra regeringens side på baggrund af rapporten, men vi ønsker at afvente udfaldet af medlemmernes diskussion af rapporten, bl.a. fordi det er ønsket af organisationerne og nogle af foreningerne. Det hensyn synes vi at vi skal tage, men som sagt starter vi altså i morgen.

Til hr. Aage Brusgaard vil jeg sige, at hvis hr. Aage Brusgaard havde hørt min tale, ville hr. Aage Brusgaard have opfattet, at jeg sagde, at vi skulle have en mere effektiv og ensartet kontrol i hele Fællesskabet, og at det var på Rådsmødets dagsorden næste gang.

Når hr. Tørnæs omtaler kvoter, er kvoter altid noget godt, fordi det er noget, Danmark får i tredjelands farvande. Men hvad nu, hvis vi ikke havde kvoter EF-landene imellem? Måtte

[Fiskeriministeren]

danske skibe ikke fange fisk i Østersøen og Nordsøen, hvis der ikke var kvoter EF-landene imellem, som hr. Risgaard Knudsen var inde på? Er det ikke netop den relative stabilitet, der i og for sig er ryggraden i et kvotesystem?

Også hr. Tørnæs må godkende, at vi ikke kan undvære disse kvoter, som forholdene er nu; og hvis hr. Tørnæs ikke vil godkende det, må jeg sige, at der er modstrid mellem det, hr. Tørnæs siger nu, og det, den daværende regering gik ind for i december 1992, da den forlængede grundforordningen for fiskeri i 10 år. Men så synes jeg, at hr. Tørnæs skulle sige fuldstændig offentligt og helt præcist, at hr. Tørnæs mener, at regeringen tog fejl i december 1992. Det ville være mere ærligt end de ting, der blev sagt under den diskussion, vi har haft.

Til hr. Niels Højland vil jeg sige, at vi nærmest har et frit fiskeri, når det gælder rødspætter. Man kan godt nok sige, at der er en kvote, men da den ikke bliver opbrugt, er fiskeriet faktisk frit.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag om motiveret dagsorden nr. D 46 af Henning Gjellerod (S), Sonja Albrink (CD), Hans Larsen-Ledet (RV) og Lysholm Christensen (KRF) (se foran)

vedtoges med 63 stemmer (S, SF, CD, RV og KRF) mod 6 (FP); 34 (KF og V) stemte hverken for eller imod.

Hermed var følgende forslag bortfaldet:

Forslag om motiveret dagsorden nr. D 47 af Kirkegaard (KF) og Tørnæs (V) (se foran).

Forslag om motiveret dagsorden nr. D 48 af Jan Køpke Christensen (FP) (se foran).

Hermed sluttede forespørgslen.

Den sidste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 96:

Forslag til folketingsbeslutning om støtte til afvikling af atomkraftværket Ignalina i Litauen samt bistand til Litauen til opbygning af energiforsyning uden atomkraft.

Af Riishøj (SF) m.fl.
(Fremsat 19/5 93).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling**Energiministeren (Jann Sjursen):**

Jeg vil gerne indlede med at udtrykke tilfredshed med, at Folketinget ved fremsættelsen af dette beslutningsforslag fra SF får lejlighed til at drøfte de enorme problemer, som er forbundet med den manglende sikkerhed på en række østeuropæiske atomkraftværker, især de værker, der arbejder med den reaktortype, som vi kender fra Tjernobyl. I alt er der 15 reaktorer af Tjernobyltypen, heraf to på Ignalinaværket i Litauen, som samtidig er de største reaktorer af denne type, men også de nyeste.

Selv om sikkerheden på det forholdsvis nye Ignalinaværk på nogle punkter er bedre end på værket i Tjernobyl, er eksperterne enige om, at anlægget hverken teknisk eller økonomisk kan drives sikkerhedsmæssigt forsvarligt, og derfor vil jeg gerne slå fast allerede fra starten, at den eneste løsning, som i det lange løb er fuldt holdbar, er at lukke dette værk og de øvrige værker i Østlandene, som ikke kan bringes op på et sikkerhedsmæssigt tilfredsstillende stade. Derfor står vi over for løsningen af to meget store opgaver, som kræver massiv vestlig bistand. For det første må vi afhjælpe de akutte sikkerhedsmæssige problemer så godt, som det nu er muligt, og for det andet må vi sikre en omstilling af energiforsyningen, så landene ikke længere er afhængige af de usikre værker og snarest muligt kan lukke dem.

Regeringen er således enig i sigtet i beslutningsforslaget. Vi må hjælpe til med en omstilling af energiforsyningen, så landene kan nedlægge de usikre værker, men vi må naturligvis erkende, at værkerne ikke kan lukkes fra den ene dag til den anden; det gælder måske ikke mindst for Ignalinaværket, der jo har enorme dimensioner i forhold til et land af Litauens størrelse og energiforbrug. En lukning af Ignalina vil faktisk også medføre en delvis ødelæggelse af den litauiske økonomi. Værket dækker i dag ca. 60 pct. af Litauens elbehov, og ikke nok med det: Også de omkringliggende lande er afhængige af strøm derfra, ligesom Litauen er afhængig af de valutaindtægter, landet får ved eleksport.